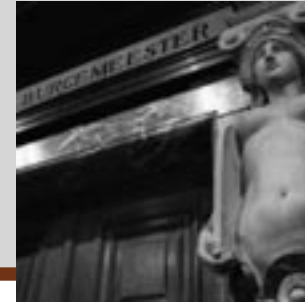

dwars

studentenblad van de
Universiteit Antwerpen

nummer 17 -- jaargang 3
maart 2004

Sinjorenvader
met plannen
P.17

Gefilmd en
beschreven
P.21
P.16

Het BaMa-drama Leraren ophijden en ... actie !

**Patje 'Boem Boem' Janssens:
Binnenkort met de nachtbus ipv de bulldozer?**

De exuberante kerstdiners zijn al een tijdje verteerd en de chocolade van de paashaas is nog lang niet in zicht, tijd dus om het over kwaliteitsvoedsel te hebben. 🍷 Een Nederlandse kok wil de kinderen heropvoeden over smaak. In deze tijden vol kant-en-klare maaltijden en fast-food beginnen sommige kleuters zich al af te vragen wat een koe met chocolademelk te maken heeft. 🍷 Ook het onderscheid maken tussen een preistengel en een krop sla is vaak een onoverkomelijke opgave. 🍷 Door speciale smaaklessen waarin verse groenten en smaakstoffen apart geproefd worden wil de initiatiefnemer komaf maken met dit culinair analfabetisme. 🍷 Het stapelen van vruchten en sinaasappels in het bijzonder is een eeuwenoud economisch-wiskundig probleem. 🍷 Voor wiskundigen intussen echter een peulenschil, dus hebben ze zich in plaats van op 3-dimensionale vruchten gestort op de platgedrukte variant in 2 dimensies. 🍷 Zoals bekend bij de Witte Tornado's

die de Vogelemarkt schoonmaken is deze vorm veel moeilijker te stapelen en heeft ze ook de neiging meer verspreid te liggen. 🍷 Onderzoekers aan de universiteit van Princeton onderzochten deze ellipsen aan de hand van hun meest courante voorkomen: de M&M (voor de kenners: de bruine zonder nootjes). 🍷 Dit smaakvolle studieobject leidde tot een merkwaardige ontdekking: M&Ms willekeurig stapelen in een doosje heeft een veel efficiënter effect dan bij sinaasappels. Alsof de voorraadbeheerders van M&M dat nog niet wisten... 🍷 Rond deze tijd is de eerste gastronomische universiteit ter wereld van start gegaan in Frankrijk. Een honderdtal studenten bestudeert in de hoofdstad van de Champagne het culinair erfgoed en de culinaire cultuur van onze zuiderburen. In een opleiding die maximaal 2 jaar duurt worden topstudenten in smaak gevormd om de Franse traditie ook op vlak van koken in stand te houden. 🍷 Als studiemateriaal wordt een

“nationale bibliotheek van de smaak” [sic] geïnstalleerd. Docenten zouden onder andere historici en sociologen zijn, maar ook biologen, koks en de echte gastronomen zullen niet ontbreken. En wij moeten het doen met lessen verse groenten van een Nederlander! 🍷 Ligt je maag nu helemaal overhoop, of heb je problemen met je studies, je identiteit of eerder adolescentie, dan is er nu een oplossing: PsyNet. Onder deze noemer heeft de Associatie Antwerpen een netwerk van psychologen en begeleiders samengebracht om haar studenten te helpen. 🍷 Verder dalen de kosten voor je wekelijks bezoek want je telt voor 5 consultaties amper 2,5 euro neer. Er wordt overigens benadrukt dat Antwerpse jongeren niet per se depressiever of zorgwekkender zijn, wij kloppen vaker aan bij een psycholoog omdat onze problemen beter bespreekbaar zijn. 🍷 In geval van problemen vind je meer uitleg bij je beproefde bron van medische informatie, de studentenarts. (bb)

Op een bladje geserveerd

- 2 sms & colofon
- 3 Edit.
- 3-7 Universitas!
- 8 BaMa duiding
- 8 De klaagmuur
- 9 Column, lezersbrief
- 10 Column, De Collega's
- 11 Erasmus
- 12 Masterplan Stadscampus
- 13 Anti-ailo
- 14-15 Stadswerven
- 16 Master in Film & Beeld
- 17-20 Patrick Janssens
- 21-24 Kinema en variété
- 25 Cultuurbrokjes
- 26 Puzzel
- 27 Op het einde is het woord
- 28 Vogelemarkt

Colofon

dwars is het studentenblad van de Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten.

dwars verschijnt maandelijks tijdens het academiejaar en wordt gratis verdeeld op de UA-campussen Drie Eiken, Middelheim, Binnenstad.

Oplage: 3.500 exemplaren.

V.U.: Matthias Debruyne, Lange Nieuwstraat 55, B-2000 Antwerpen.

Drukkerij: Van der Poorten, Kessel-Lo.

Hoofdredacteur: *Matthias Debruyne*
Redactiesecretaris: *Ewald Peters*

Eindredactie: *Marjolijn De Backer, Kristof De Pooter, Veerle Van Poucke, Tomas Verachtert en Valérie Wechuysen*

Redactie: *Laure Beels, Bart Braem, Wojciech De Roeck, Kelly Dorekens, Ann Franssen, Kris Hameeuw, Mieke Hoing, Kevin Jorissen, Wim Le Page en Thomas Vanhees.*

Fotografie: *AMOZ, Kelly Dorekens en Mieke Hoing*

Illustraties: *Wim Le Page*

Puzzelredactie: *Raf Bocklandt.*

Vormgeving: *Matthias Debruyne en Ewald Peters.*

Werkten mee aan dit nummer: *Frederik Braem, Adus Krajewski.*

Verder: van de Schrijfacademie olv Gert Morreel en Geert Lernout: *Krista Claesen, Saskia Hoho, Veronique Jooris en Ewald Peters.*

Reporters en Dany Fabri gezocht.

De redactie is nog steeds op zoek naar gemotiveerde reporters en uitgebluste Vlaamse zangers.

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt het recht om ingezonden stukken in te korten, of niet te plaatsen.

Jaarabonnement per post:
10 euro (studenten), 15 euro (anderen)

Redactielokaal en correspondentieadres:
dwars - studentenblad UA
Lange Nieuwstraat 55
B-2000 Antwerpen

dwars@ua.ac.be
<http://www.dwars.ua.ac.be>

Er is een man die ons land al zeven jaar in een wurggreep houdt, die we liefst opgesloten en weggeborgen in een donkere kelder niet zouden zien, ver van het wereldnieuws en het televisiescherm. Mensen willen er niet meer van weten, kunnen zijn blik niet meer verdragen -al houdt hij die zelf al gemakkelijkehalve verborgen achter een zwart balkje- en zappen weg telkens de verveelde nieuwslezer zijn correspondent in het koude Aarlen aankondigt. Dan nog liever Rudi Vranckx in Kaboel of Bagdad.

Mensen worden niet graag met de neus op de feiten gedrukt, zeker niet als aan die feiten een reukje is. Hoeveel studenten weten bijvoorbeeld wat er echt gaande is aan hun universiteit?

Welke hoop stront met de BaMa-hervormingen wordt opgegraven?

Ook dat is een lijvig dossier he. Structuurdecreet en Bolognaverklaring. Nieuwe accreditatiesystemen.

De namen zijn vermoedelijk net gekend, hun inhoud niet. Veel verder dan 'een licentiaat krijgt

vanaf nu de titel master' en 'bachelors gaan drie jaar gestudeerd hebben in plaats van twee', komt er niet uit de mond van de student.

Waarom we de regering eigenlijk huiswaarts moeten sturen voor het geknoei met onze opleiding? Waarom studenten als ik hun universiteit moeten bezetten en vechten voor onze rechten en die van degenen die na ons zullen komen? Je weet het niet. Je wil het niet weten. Je stelt jezelf de vraag niet eens. Dat kost immers te veel denkwerk, te veel inspanning. Dat is vervelend. Wat in het kabinet van de democratisch verkozen blauwe minister van onderwijs werd beslist, zal wel goed voor ons zijn zeker?

En wat als dat nu eens niet zo is? Wat als dat nu eens nefast blijkt voor de toekomst van ons land, van onze toekomstige studenten? Je zou het niet eens weten uit een gebrek aan interesse. De tijd dat de juf altijd gelijk had, is voorbij. Het is tijd dat we ons weer als studenten gaan gedragen.

Matthias Debruyne

Edit.

*tekst en foto's:
Kevin Jorissen*

Universitas! tegen BaMa **De grondwet verdedigt zichzelve niet**

De Bolognatijd nadert met rasse schreden. De Vlaamse wetgever zegt min of meer klaar te zijn; de universiteiten maken zich op om over een half jaar de eerste bacheloropleidingen te lanceren. Er wordt gemord, geteld – is 3+1+1 nu 5? – en hoera geroepen. En er staat nog één speler op het veld die zich niet bij de gang van zaken heeft neergelegd : de jonge vzw Universitas!. Karin Verelst (moleculair biologe, wetenschapsfilosofe aan de VUB, deeltijds docente aan het RITS en voorzitter van Universitas!) en Pieter Vissers (student pedagogische wetenschappen, lid van de raad van bestuur van de VUB en van de associatie van de VUB en secretaris van Universitas!) willen de eigenheid van de universiteit vrijwaren van vermarkting en technocratisering. Dwars sprak met deze Bolognasceptici.

dwars *Wat is Universitas!?*

KARIN VERELST Het is een vzw met als doel de vrijwaring van de grondwettelijke vrijheid en de democratisering van het onderwijs in België.

dwars *Waarom zijn de universiteiten voor jullie zo belangrijk?*

VERELST De universiteit is één van de weinige instellingen in Europa die nog bestaan in een herkenbare vorm sinds voor de uitvinding van het kapitalisme. En je ziet dat nog altijd op een herkenbare manier in hun structuur. Een universitaire *gemeenschap*, zeggen wij nog altijd.

Nu, onze samenleving gaat naar een maatschappelijke catastrofe eerste klas, hoor. Het is heel belangrijk om de historische ervaring die opgeslagen ligt in een instelling als de universiteit mee te dragen tot achteraf, om aangrijpingspunten te hebben, voorbeelden voor een nieuwe maatschappij-opbouw die niet zo in dat bloeddorstige kapitalisme gevangen zit.

dwars *Jullie hebben het Arbitragehof verzocht om het Bolognadecreet van minister Vanderpoorten te vernietigen?*

PIETER VISSERS Inderdaad, het

Bolognadecreet en de vrijheid van onderwijs zijn niet met elkaar verzoenbaar. Het advies van de Raad van State over dat decreet was trouwens vernietigend. 'Dit kladwerk kan echt niet door de beugel,' was de teneur.

VERELST Het Bolognadecreet is in strijd met de grondwet op vlak van de non-discriminatie, het gelijkheidsbeginsel, de vrijheid van onderwijs en de taalwetgeving. Wij vechten de associaties aan, het accreditatieprincipe, de Bamastructuur en de taalregeling. Als die artikelen vernietigd worden, is natuurlijk de hele filosofie van het decreet onderuitgehaald. Maar voor de uitbreiding van de onderwijsbevoegdheden van Antwerpen of de fusie van de UA moet men niet vrezen. Dat heeft daar niets mee te maken.

Ik verwacht een uitspraak einde dit jaar.

“Het Bolognadecreet en de vrijheid van onderwijs zijn niet met elkaar verzoenbaar”

Vernietigd

dwars *Als niemand naar het Arbitragehof stapt, kan een decreet*

vol ongrondwettelijkheden dan zonder meer gestemd worden?

VERELST Ja, dat is perfect mogelijk. De grondwet verdedigt zichzelf niet. Jij moet de grondwet aangrijpen om je te verdedigen.

dwars *En als het decreet wordt vernietigd, wat dan?*

VERELST Dan zal het ministerie zijn werk moeten overdoen. Rekening houdend met de grondwet deze keer.

Dan weet bovendien de Franstalige Gemeenschap, die ook aan haar Bolognadecreet werkt, heel duidelijk waar de grenzen liggen. En ten derde wordt het eindelijk duidelijk dat onderwijs een nationale bevoegdheid is en blijft, in alle lidstaten. De Europese gemeenschap heeft daarover geen enkele bevoegdheid en maar goed ook. Anders wordt alles binnen de kortste keren geprivatiseerd.

dwars *En wat moeten de universiteiten dan doen? Ze zijn ondertussen allemaal hun nieuwe programma's aan het voorbereiden.*

VISSERS Ze moeten de oude curricula gewoon weer uit de kast halen. Het is jammer van al het verloren werk, maar dat argument kan je ook omdraaien. Waarom moet men een universitair weefsel dat in de loop van honderd jaar - nog veel meer werk en manuren - tot zo'n succes is uitgebouwd, op twee jaar tijd naar de zoi helpen voor zotte hervormingen?

VERELST Liever Bologna op het laatste nippertje weg, dan niet weg.

dwars *Vindt u eigenlijk dat er in België ter vervanging van het structuurdecreet gewoon geen hervorming moet komen?*

VERELST Ik vind dat, ja, want het Belgisch onderwijssysteem blijkt: één, zeer goed te functioneren op het niveau van intellectuele en wetenschappelijke kwaliteit, twee, het is een vrij democratisch en toegankelijk systeem, en drie, het is redelijk duidelijk en krijgt goede erkenning

in het buitenland. Nee, het Belgisch onderwijssysteem moet zeker niet veranderd worden in een of ander afkooksel van het Amerikaanse systeem.

dwars *Wat verandert voor de hogescholen met het structuurdecreet?*

VERELST Voor de graduatens verandert er niks: dat worden professionele bachelors. En de hogescholen van het lange type verliezen de bevoegdheid om licentiaatsdiploma's - of masters - uit te reiken.

dwars *Maar een hogeschool in associatie met een universiteit kan toch masters blijven inrichten?*

VERELST Néé, het is de universiteit die dat diploma uitreikt! Die school wordt niet meer dan een succursale voor studenten en geldt voor de universiteit. Het is niet alleen om ideologische redenen, maar ook om praktisch-financiële redenen dat de KULeuven nog voor er ook maar een

“Wanneer het onderwijs nu wordt herleid tot het africhten van de honden van Pavlov op hoogtechnologisch niveau, dan keren wij terug naar de barbarij.”

letter op papier stond onmiddellijk alle katholieke hogescholen aan zich gelieerd heeft.

VISSERS De KULeuven van de Maas tot de Noordzee, schrijven zij. Van de Maas tot de Noordzee.

dwars *Laten we het even over de Bama zelf hebben. Hoe definitief is de 3+1(+1) nu?*

VERELST Waarom willen ze in Vlaanderen de 3+1? Heel eenvoudig: Vanderpoorten wil dat vijfde jaar niet betalen. Ik zeg dat men op termijn zelfs het vierde jaar niet meer zal willen betalen.

In Wallonië is men wel consequent: daar wordt het wel 3+2 voor alle studierichtingen. Maar Vlaanderen en Wallonië kunnen niet zomaar een verschillend systeem invoeren. Er is het gelijkwaardigheidsprincipe, en bovendien moeten over heel het land dezelfde vereisten kunnen gelden voor bepaalde beroepen, zoals leraars en dokters. Daarom is de algemene diplomastructuur geen Vlaamse maar een federale bevoegdheid. Ik weet niet waar we zullen uitkomen, maar die discussie is zeker nog niet gesloten.

Winst

dwars *Is het geen achterhaalde discussie? We gaan toch levenslang leren. Wat er nu niet van komt, studeer je gewoon later bij.*

VERELST In rapporten van de Europese Commissie en de Europese Ronde Tafel

van Industriëlen zie je heel duidelijk wat de bedoeling is van 'life long learning' en 'employability'. Na je bachelor ga je naar de arbeidsmarkt, op een paar uitzonderingen na. Daarna moet je er zelf voor zorgen dat je 'employable' bent. Men geeft je een minimale opleiding op een zo hoogtechnologisch mogelijk niveau zodat je goed kan meedraaien en snel recyclebaar bent, maar jij bent verantwoordelijk om up to date te blijven. Ook in de visie van het ministerie staat studeren in functie van de arbeidsmarkt, en van niets anders.

Maar Europa is groot geworden omdat onderwijs expliciet niet louter een marktgegeven was. Wanneer het onderwijs nu wordt herleid tot het africhten van de honden van Pavlov op hoogtechnologisch niveau, dan keren wij terug naar de barbarij.

VISSERS Je moet je ook afvragen wat de mensen in de loop van hun leven nog bijleren. Dat zullen waarschijnlijk geen hogere diploma's zijn, maar certificaten. Geen Germaanse filologie, maar computercursussen Excel. Bovendien kan ook niet iedereen zomaar vanalles gaan bijstuderen: men heeft kinderen, een lening, ... En je bedrijf zal alleen 'nuttige' dingen willen betalen.

VERELST Kijk, het bachelorsysteem heeft juist de bedoeling om de globale opleidingsgraad te verlagen voordat je de arbeidsmarkt betreedt. De werkgeversorganisaties lobbyen nu al

Na de succesvolle serie 'The Bachelor' presenteert de UA u:

THE MASTER

10 vrouwen denken dat hij
een universitair is, maar eigenlijk is hij
Een Stom Kieken

voor de herziening van de loonbarema's van de universitair afgestudeerden. Je gaat een bachelor van drie jaar toch niet hetzelfde betalen als een licentiaat van vier jaar?

dwars *In jullie betoog spelen industriële lobby's, die ons via Europa het Bologna-systeem opdringen, een belangrijke rol.*

VERELST Vooral de ERT, de Europese Ronde Tafel van Industriëlen, wil als sinds de tweede helft van de jaren tachtig de harmonisatie van het Europese hoger onderwijs, met als bedoeling de creatie van een gemeenschappelijke markt. Ten eerste zit daar een potentieel aan winsten. Ten tweede kan men dan de arbeidsmarkt inschakelen op Europees

niveau in de strijd om hegemonie met de VS en Japan. En dat staat letterlijk in hun documenten, daarvoor moet je geen fantasieën plegen. Eigenlijk is dat de mobilisatie van het arbeidsleger op het hoogste opleidingsniveau in functie van de economische derde wereldoorlog.

Nu is onderwijs geen EU-bevoegdheid, omdat er van onderwijs wordt verondersteld dat het geen marktmechanisme heeft. Daarom is er een Bolognaverklaring, en geen richtlijn van de Europese Commissie.

dwars *U lijkt nogal wat moeilijkheden te hebben met Europa.*

VERELST Kijk, ik verdedig soevereiniteit van de Europese lidstaten op alle

vlakken die sociaal-maatschappelijk essentieel zijn. Omdat ik de culturele verscheidenheid die de rijkdom uitmaakt van de Europese beschaving, wens te verdedigen tegen een hebzuchtig, uit de voegen gebarsten kapitalistisch idee. En daarom ben ik een goede Europeaan.

Europa is een mooi idee, maar het had helemaal op andere basis opgebouwd moeten worden. In de Belgische grondwet staat het recht op wonen, de vrijheid van onderwijs. In het ontwerp voor die zogenaamde Europese 'grondwet' staat het recht op eigendom. En de terrorismebestrijding, die staat er ook in.

dwars *U ziet overal dramatische dingen gebeuren. Bent u niet te pessimistisch?*

VERELST Maar kijk rondom u, het is dramatisch! Dat wil nog niet zeggen dat ik een pessimist ben. Ik ben bezig met de dingen, hé.

dwars *Waarom kiezen jullie voor de grote middelen – het Arbitragehof?*

VERELST Omdat dat het enige middel is. De pers heeft met het Bolognadossier niets gedaan. En nog tijdens de hoorzitting erover in een commissie van het Vlaams Parlement, kondigt men al het politiek akkoord over Bologna aan dat de partijvoorzitters gesloten hebben!

Vanaf dan was er in de pers of de politiek geen beweging meer te krijgen. Als er geen dwingend middel is, zoals een uitspraak van het Arbitragehof, verwacht ik dat er niets meer verandert.

“Wij zijn ontgoocheld in het bestuur van de universiteiten. De professoren en de studenten zijn het slachtoffer van de politiek van de universitaire overheden.”

VISSERS In de raden van bestuur van de universiteiten is de discussie nooit echt gevoerd.

Vanuit de rectorale overheid werd men gepushed om de hervormingen te aanvaarden. Wij zijn ontgoocheld in het bestuur van de universiteiten. Niet in het professorenkorps en de studenten. Die zijn voor een groot stuk het slachtoffer van de politiek van de universitaire overheden.

dwars *Wat verlangt u alsnog van de universiteiten?*

VERELST Weerbaarheid. Niet bang zijn, niet geregeerd worden door angst. We zijn hier niet alleen om te overleven, maar ook om te leven.

Denk eens even na over een universiteit of hogeschool waar je alleen maar opgeleid wordt. Op zo'n plaats word je alleen maar beschouwd als iets dat overleeft en produceert. Dat is niet zo, je bent hier om te leven.

De universiteiten moeten blijven mensen vormen, niet werknemers opleiden.

Maar kijk rondom u, het is dramatisch!

BaMa uitgerekend voor u: 3+1 of 3+1+1 of 3+2 ?

3+1/3+1+1/3+2 ? volgens Catherine Meijers

Het Bolognadecreet bepaalt alleen de minimale duur van een bachelor (3 jaar) en master (1 jaar). De opleiding zelf moet nog worden goedgekeurd door een erkenningscommissie. Die verwierp onlangs alle tweejarige wetenschappelijke masters.

De decanen wetenschappen laten in een persmededeling (4/2/04) weten "verbolgen te zijn." Catherine Meyers, beleidsmedewerkster voor de wetenschappen aan de UA, verduidelijkt. Zij erkent dat Vlaanderen nu op vier jaar tijd een hoogstaande opleiding biedt - maar ten koste waarvan? De studielast is zo hoog dat de gemiddelde studieduur feitelijk 4.6 jaar is. Een extra jaar zou ook meer ruimte bieden voor interdisciplinariteit. Bovendien komen er nieuwe eisen: de bachelorgraad moet een zelfstandig diploma zijn. De minister stelt nu 3+1+1 voor, maar die omslachtigheid begrijpt

zij niet. Er moeten er dan ook twee masterproeven worden afgelegd - vergelijk met een thesis - wat veel tijd kost. En hoe zit het met de aansluiting op het doctoraat? Is studieduurverlenging ondemocratisch? Hoe moeten onze studenten straks dan concurreren met anderen die wel vijf jaar mochten studeren? Daar dreigt volgens de decanen pas een "bama sociaal drama".

3+1/3+1+1/3+2 ? volgens UA-rector Francis Van Loon

als voorzitter van de VLIR in een opiniebijdrage in DM (10/9/03) "... in deze studiegebieden [is] een dergelijke studieomvang noodzakelijk om de internationale standaarden van masteropleidingen te realiseren. ... Onze opleidingen hebben een hoog rendement ... Maar de grens is wel bereikt zonder de studenten tot overdreven inspanningen te dwingen, terwijl juist de masterstandaarden bijkomende eisen stellen."

3+1/3+1+1/3+2 ? volgens Vlaams minister voor onderwijs Marleen Vanderpoorten

in een opiniebijdrage in DM (5/10/02) "Ik ben ervan overtuigd dat onze huidige academische opleidingen met hun actuele opleidingsduur ... een goed niveau halen. ... Een toename van de studieomvang [is] niet zinvol in een tijdperk waarin we steeds meer de nadruk leggen op het levenslang leren. Bovendien speelt ook de democratisering.

Studieduurverlenging maakt verderstuderen voor een mastergraad duurder."

3+1/3+1+1/3+2 ? volgens Karin Verelst (Universitas!)

"Strikt genomen heeft niemand nood aan dat vijfde jaar. En als men dan toch wil uitbreiden van vier naar vijf jaar, moeten er op vlak van democratisering en toegankelijkheid harde garanties komen."

Ze worden hervormd maar blijven essentieel gelijk

Bachelor-Master: klaar en duidelijk

▶▶ Hoelang duurt die nieuwe BaMa-opleiding eigenlijk?

Er komen 3 bachelor jaren en 1 masterjaar, misschien gevolgd door een extra jaar dat voorbereidt op doctoraten.

▶▶ Hoe zit het met de voortgezette opleidingen, krijg ik dan 2 masters?

Nee dat worden Master na Masters.

▶▶ Wordt er iets veranderd aan de voortgezette studies?

Ze worden hervormd maar blijven essentieel gelijk.

▶▶ Zullen de diploma's van de U.A. en de hogescholen verschillen?

Buiten de naam van de instelling en de titel van de studie is er geen verschil.

▶▶ Ik ben afgestudeerde/ga afstuderen, mag ik mij Master noemen?

De huidige studenten mogen vanaf volgend jaar de mastertitel voeren, pas bij de eerste BaMa studenten verschijnt er Master op het diploma.

▶▶ Mag ik mij als kandidaat volgend jaar Bachelor noemen?

Neen, want een Bacheloropleiding duurt een jaar langer.

▶▶ Wat als ik mijn jaar overdoe en in BaMa terecht kom?

Dan krijg je een aangepast programma, de details vind je op de UA-website onder *Van KaLi naar BaMa*.

▶▶ Ik heb gehoord dat er namen zullen veranderen?

Als alles wordt goedgekeurd spreken we volgend jaar over Fysica in plaats van Natuurkunde en verandert Scheikunde in Chemie.

▶▶ Komen er nieuwe studies?

In 2005 start de Onderwijsopleiding. Daarvoor al verschijnen onder

andere Politieke Wetenschappen, Sociologie en Sociale & Economische Wetenschappen.

Die studies worden dus gesplitst, al blijven er veel gemeenschappelijke lessen. Verder behoren biochemie, milieutechnologie en Zakelijke Communicatie tot de nieuwelingen.

▶▶ Hoe zit het eigenlijk met die talencombinaties?

Op een paar combinaties na mag je alles uit het departement Letteren combineren, Engels-Frans kan dus. Doordat een BaMa opleiding minder hoorcolleges en meer zelfstandig werken inhoudt, lijkt dat haalbaar. De UA wil zelfs een opleiding Engels-Toneelwetenschappen mogelijk maken.

▶▶ Gaan we nu meer met hogeschoolstudenten les volgen?

Voorlopig blijven dergelijke samenwerkingen bij ideeën.

▶▶ Hoever staan we? Kan ik beginnen zonder problemen?

Buiten het extra jaar is eigenlijk alles klaar, op dit moment worden nog een aantal formaliteiten zoals nieuwe curricula goedgekeurd.

▶▶ Wanneer verloopt alles op de UA volgens BaMa?

Tegen 2010 zou alles afgewerkt moeten zijn, in het geval van de geneeskunde duurt het nog een jaartje langer.

Specifieke informatie vind je op

<http://www.ua.ac.be/onderwijsbeleid> bij Invoering BaMa

Bart Braem

Met dank aan Cis Van Den Bogaert

Over bakstenen en papier

De inventiviteit van de éénentwintigste eeuwse Israëli is grensoverschrijdend. Nauwelijks was Israël gewend geraakt aan de idee dat een fax aan het bedrijf Bezeq volstond om een berichtje via de Klaagmuur de hemel in te zenden,

of ditzelfde bedrijf komt weer met iets nieuw op de proppen: 'Jij e-mailt, wij bezorgen!' Typ je boodschap uit en gooi ze in de interactieve galaxie. Laat ze zich een weg banen tussen miljarden andere boodschappen, allen op zoek naar de

ultieme verlossing: het juiste e-mailadres. Makkelijk, niet?! En trouwens, Pizza Hut doet het ('Jij bestelt, wij brengen'), de wasmiddelenindustrie bezondigt zich eraan ('Een proper kleedje nodig? Hier komt de Dixan-man'), het is zelfs bijna een versteende uitdrukking in het Nederlands ('U vraagt, wij draaien'),

dus waarom er geen religieus tintje aan geven? Anderzijds, ik zou toch maar een beetje opletten met dit soort initiatieven. Er is jongstleden namelijk al een stukje klaagmuur ingestort. Misschien is het printpapier wel te zwaar...

(af)

Zout in de wonde

De meest gepopulariseerde, generische tranquillizer voor jong en oud is ongetwijfeld een colonne vlokjes die zich weven tot een tapijt dat het landschap maagdelijk rein wast. De drukte wordt van de mens afgeschrobd en een spiegelgladde bodylotion van onthaasting wordt in de plaats ervan aangebracht. Naar een slee wordt harder gezaagd dan naar het nieuwste PS2-spelletje; menig vader waant zich plotsklaps een rendier en tal van moeders baren mooie met wortel en borstel afgewerkte sneeuwmannen. Ondanks het loerende gevaar dat het meest uitgesproken lachende gezicht het doelwit wordt van een salvo stevig samengedrukte sneeuwmassa, toveren de lachspieren een gezonde glimlach op ieders gemutste kop. Zodra men in zijn of haar auto stapt, verandert de koning van troon en wordt de romantiek van zo-even vacuüm getrokken tot het geneurie op de tonen van Jan De Wilde's eerste sneeuw. Zodra de motor pruttelt en de voorruit weer ons vertrouwde vizier op de wereld der asfalt is, vindt men wit dat niet langer een kleur is en opteert men voor het donkerbruinachtige van de smurrie, tot wat de sneeuw veiligheidshalve dient te verworden. Liefst had men

zelfs een pre-sneeuw zoutlaag gehad opdat de post-sneeuw zoutlaag de wegbedekking weer tot een racebare ondergrond zou maken. Laten we wel wezen, zaterdag moet Sabine in haar glazen borsten zien dat het maandag sneeuwen zal; zo kunnen de strooidiensten zondag het wegennet preventief pekelen en zo heb ik maandag de eer en het genoegen mijn rempedaal door het chassis te trappen wanneer er een flitspaal aan de horizon verschijnt. Het waarlijk amusante aspect is uiteraard het prijskaartje dat heden ten dage vasthangt aan een kiekje van zo'n kodak-op-stok. Daar ze bij bosjes bij de overheid in functie treden - weldra beginnen ze hun eigen vakbond - zullen de monsterboetes die deze flitspalen zullen genereren extra mogelijkheden scheppen om de verkeersveiligheid te verhogen. Een preventief, gezellig dik maagdelijk wit tapijt van strooizout, gefinancierd door deze repressieve mentaliteitswijzigingsmiddelen, garandeert aldus de inkomsten voor nog enkele aanvullende tonnen van die milieuonvriendelijke troep. Alhoewel het cyclisch gebeuren in deze veel weg heeft van een authentiek natuurfenomeen.

Thomas Vanhees

Je kan ons bereiken op dwars@ua.ac.be, www.dwars.ua.ac.be of je kan ook gewoon langskomen: elke woensdagavond om acht uur in ons redactielokaal (Lange Nieuwstraat 55, 2000 Antwerpen, bovenste bel

---

Lezersbrief

Het edit. in dwars zestien lokte een reactie uit bij lezer Jos Rombouts. Hij verweet de auteur een gebrek aan logisch redeneringsvermogen: "Debruyjn voert nergens feiten aan. Zijn zogenaamde conclusie is in werkelijkheid een emotionele keuze die hij maakt in een zaak waarvan, zo schrijft hij, 'je nekhaar overeind komt en je teelballen licht verschrompelen'. Welke lichamelijke reactie vrouwelijke studenten hebben, schrijft hij niet; de zijne had hij ons ook mogen besparen. Veel belangrijker is echter dat Debruyjns keuze tot stand komt door een kromme redenering. Laat ik Debruyjn op zomaar enkele analoge redeneringen trakteren. (...) 'Zou ik kanker hebben? Een positief antwoord op die vraag is nauwelijks te verdragen. Dan nog liever de conclusie dat de artsen die ik geraadpleegd heb incompetent zijn. Iedere andere conclusie betekent een rechtstreeks gevaar voor mijn gezondheid.' Het is zo al duidelijk: de hoofdredacteur van dwars kan niet redeneren."

De gedachtegang achter deze bewering, deed de auteur zelf opnieuw in zijn pen kruipen om een antwoord te schrijven. Wegens plaatsgebrek is het echter onmogelijk beide teksten helemaal te publiceren. Woord en wederwoord kan u daarom vinden op onze website: www.dwars.ua.ac.be

‘De piekertrein naar Leuven rijdt het station binnen op spoor negen..’ We gaan aan de rand van het perron staan en staren voor ons in de verte, totdat die fluitend wordt afgesneden. We stappen gelaten in en in de wagon bouwen we een doolhof van kranten.

Mijn buurman slaat een blad om. ‘Heb je het gehoord?’, vraagt hij, ‘Misschien worden we op stand-by gezet’

‘Hoezo, zoals een computer, bedoel je?’

‘Ja, precies. Uit onderzoek blijkt dat melancholici de maatschappij geen goed doen. Ze dragen nauwelijks bij tot de gezelligheid, ze organiseren geen feestjes en ze versuffen hun tijd. Zelfs wat poëzieproductie betreft moeten ze het afleggen tegen de opgewekte mens. Ze zijn de kampioenen van verzuring en medische overconsumptie. Bovendien leven ze vaak van de bijstand, zo niet economisch dan wel emotioneel. Dan is het toch logisch dat het bijstandsprincipe ook omgekeerd wordt toegepast. Als de economie in het slop zit, moeten we allemaal wat inleveren, maar natuurlijk eerst diegenen die de anderen het meest tot last zijn. Hoe schraler de pot, hoe kleiner de porties! We zouden tijdelijk worden ingevroren zodat onze energiebehoefte daalt en de druk op milieu en medemens verkleint. Als er weer een golf van hoogconjunctuur komt aanrollen, worden we snel gewekt. Dan is er werk genoeg en dan maken we ons nuttig, zonder al dat gepeins.’

De mannen op de bank tegenover ons hadden het betoog gevolgd: ‘Als je het

goed beschouwt, zijn er enkel voordelen. We kunnen ons bestaan zorgvuldig doseren en enkel de allerbeste ogenblikken meemaken...als een zwevende kei die over het wateroppervlak stuitert.’

‘Ik zou ook wel willen stuiteren’, mompelde een verlopen figuur die eruitzag alsof het procédé reeds op hem was uitgetest. ‘Ik ben een ‘petit voleur’, enkel om te overleven, hoor. Af en toe word ik gepakt en vroeger sloten ze me dan op in Merksplas. Daar was het fijn, ik was even weg uit de jachtigheid en ik kwam helemaal tot mezelf. Maar tegenwoordig raak je niet meer zomaar binnen.’

‘Eigenlijk is het een orgelpunt van onthaasting. Zo beleven we een veel langere historische tijdsspanne dan de actieven. Stel je voor hoe wijs en respectabel we zullen zijn.’ Mijn buurman, die nogal emotioneel geschapen bleek, kreeg een lichte schittering in zijn ogen. ‘Als we dan worden opgeroepen, zullen we lichtvoetig als elfen zijn, met holle wangen en fijne rimpels. Helemaal niet uitgemergeld, maar langzaam uitgedoofd. Wist je dat oude Japanse vrouwtjes die voelen dat hun tijd gekomen is, dat ook zo doen? Ze drinken niet meer, hun huid verschrompelt en wordt tegelijkertijd zuiver, en ze eindigen hun leven zoals ze het begonnen waren, compact, onschuldig en volstrekt anoniem’ Van langsom was zijn stem luider en melodischer geworden.

‘Meneer, beheers U, U bevindt zich in een piekertrein’. De conducteur tekende een rode ‘V’ op het abonnement van de

druktemaker.

Het incident viel als een zwaar memento mori over onze coupé. Iedereen zweeg, nog even schoten levendige blikken langs elkaar heen en dan vervielen we in onze kranten en in onze gedachten.

‘Zou je op stand-by ook kleine, laagenergetische dromen dromen? Om het geheugen niet helemaal te laten leeglopen zou je kunnen dromen van eenvoudige voorwerpen. Blijspel voor ei en eierdop op een tafel met bloemetjesmotief, op de achtergrond de soundtrack van Tik-Tak: een ei hotst de scène op en zet koers naar het dopje, en jawel, landing pal in het zadel. Nog even wat gedraai en geschuifel, zoeken naar de meest comfortabele positie, en dan niets meer. Eind goed, al goed. Dezelfde scène wordt meermaals in beeld gebracht, in kikkerperspectief vanuit het standpunt van de tafel, of ijzingwekkend vanuit het commandocentrum in het ei, totdat het gegeven grondig is gedocumenteerd.’ Ik begreep nu ook dat onze schedels gepantserde dopjes waren, en onze hersenen piepschuim, in elk van mijn medepassagiers in elke wagon. En dat alles om het ei dat we in ons hoofd vervoerden heelhuids ter bestemming te brengen, waar misschien al die kleine gedachten zouden worden geassembleerd tot iets groots.

‘Over enkele ogenblikken komen we aan in Leuven.’

We stonden op, iemand had ons aangezet.

Uit de Collega's

Laten we bij deze het gepatenteerde chauvinisme van de Sinjoor naar het land der hardnekkige mythen verbannen: “Onlangs werd bevestigd wat we allemaal al lang weten: de universiteit van Gent is de beste van België. Een grote droom van het rectoraat gaat in vervulling.” Dat leerde ons het januari-nummer van Schamper. De jongens en meisjes van ‘t blad van papier schenen het nog te menen ook. ‘Alla’ dachten wij, dwarse snuiters, en ‘t is ons goed recht, ‘daar gaan de ambities van onze kersverse rector Van Loon om de grootste te hebben’.

Zijn Gentse collega De Leenheer richt de blik enkel nog naar universiteiten die hoger geklasseerd zijn. En om deze naar de kroon te steken dienen uiteraard ingrijpende maatregelen getroffen te worden. De man zou plannen koesteren het gehele Gentse studentenvolkje in een uniform te stoppen. Ga er maar aan staan! Volgens onze bescheiden mening heeft die man iets teveel verdund salamanderzweet gedronken bij de anti-homeopathische actie van Skepp.

(tov)

Wojciech De Roeck

Onderzoek naar de gevolgen van de verhuis

Tussen Stad en Binnenstad

In 2006 worden een 2000-tal studenten en een 300 à 350 personeelsleden uit het rustieke, landelijke Wilrijk geschopt om schoorvoetend terug te keren naar de bruisende, altijd levendige stad. Tweeduizenddriehonderdvijftig academici... Hoe gaat de stad hierop reageren? Zal ze deze indringers wel aanvaarden? Of spuwt ze de Wilrijkse studenten uit, terug naar de minder geciviliseerde wereld?

Ann Fransen

Met dank aan Ilse Loots en Marleen Meyvis

Een antwoord op voorgaande vragen werd gezocht door Ann Verhetsel (professor verbonden aan de faculteit TEW), Ilse Loots en Marleen Meyvis (respectievelijk professor en onderzoekster verbonden aan de faculteit PSW). Vorig academiejaar haalden ze hun vergrootglas uit de kast, trokken hun lange zwarte jas en zwarte laarzen aan, klopten het stof van hun (hoed met deuk in) en trokken in ware Sherlock Holmes-stijl door Antwerpen, op zoek naar antwoorden.

5-puntenplan

Het onderzoek 'Masterplan UA Campus binnenstad' was een opdracht van de Universiteit Antwerpen. Het was de bedoeling om uit te zoeken wat is (feiten) en wat zou kunnen zijn, positief (opportuniteiten) of negatief (knelpunten). De zoektocht resulteerde uiteindelijk in vijf deelrapporten: de universiteit en ander onderwijs, verplaatsingen van en naar de universiteit, vaste bewoning in de buurt, buurt- en studentenleven en economische activiteiten. De gegevens werden bekomen door zowel buurtbewoners als lokale horeca en bedrijven, maar ook studenten en personeel het vuur aan de schenen te leggen.

University-town

Het studiegebied betreft in de eerste plaats het parallellogram Italiëlei, Sint-Katelijnevest en Minderbroersrui (de eerste parallelle zijden) en Lange Nieuwstraat, Klapdorp en Paardenmarkt (het tweede paar evenwijdige zijden). Men waagde echter af en toe ook een stapje buiten deze 'university-town' in de wereld van winkelstraten, cinema's, Karel De Grotes en Lessiussen om ook hier op huizenjacht te gaan.

En de resultaten zijn...

Uit het onderzoek zijn enkele opmerkelijke resultaten naar boven gekomen. Zo blijken onder andere 97,3 % van de humane UFSIA-kotstudenten (het onderzoek vond plaats voordat de eenmaking een feit was, vandaar de oude benamingen in het onderzoek, nvdr) in de binnenstad op kot te zitten. Daar hebben ze het gezelschap van 89,6 % van de UIA- en RUCA-kotstudenten. Dit betekent dat er voorlopig voldoende studentenkamers aanwezig zijn en situaties zoals in Leuven, waar er een nijpend tekort aan koten is, vermeden worden. Bovendien (ver)bouwt de UA een aantal panden in de wijk, wat een gunstig effect heeft op

het elan van de buurt. De verhuis maakt de buurt bruisender en levendiger en de permanente aanwezigheid van studenten op straat geeft een zeker gevoel van veiligheid. De negatieve bevindingen hebben vooral te maken met mobiliteit in en rond de universiteit. De straten zijn te smal, de parkeerplaatsen te gering in aantal, de boetes te hoog en de voetpaden kunnen de stroom studenten nu al niet meer aan. Een ander probleem is de opvang van de studenten tijdens de middagpauze of de springuren: nog meer mensen in de Agora droppen is écht geen goed idee en de nieuwe trappenhal van de Meerminne (het nieuwe gebouw voor de faculteit PSW, zie dwars 15) zal niet iedereen kunnen opvangen. Daar komt overigens ook geen restaurant, waardoor de rijen aan de broodjeszaken er niet korter op zullen worden. Er is ook gemor bij de bewoners te horen. Zij vrezen voor nog meer nachtlawaai, files, rondslingerend huisvuil tijdens de weekends en wildplakken.

To do, or not to do

Op basis van deze bevindingen zijn er een aantal aanbevelingen opgesteld die zich wederom verspreiden over de vijf sub-gebieden. Die zijn nu in

handen van de universitaire top die kan uitvoeren of verwerpen. Eén ding staat al zeker vast: een parking uitsluitend voor studenten komt er niet. Vooral om redenen van infrastructuur. Niet omdat de universiteit er iets mee zou inzitten dat we met z'n allen weer onze zuurverdiende studentenjobcenten aan het langparkerentariaf moeten uitgeven. Diezelfde universiteit trekt er zich overigens ook niets van aan dat de gemiddelde pendelstudent nu tijdens het spitsuur, samen met bijna honderd anderen in een overvolle, naar zweet en andere geurtjes ruikende bus, tram of trein terecht komt.

Kortom

Moraal van het verhaal: de verhuis zal ondanks enkele nadelen en dankzij enkele voordelen plaatsvinden in 2006, interne en externe druk zal nodig zijn om de minimalisatie van deze nadelen en de maximalisatie van deze voordelen te realiseren. En Jean-Pierre, wel, die zal nog meer cake moeten bakken...

*Illustratie: Pieter Van Bredael,
De Ossenmarkt te Antwerpen,
17de eeuw, Antwerpen (KMSK)*

Laatst was Jan Mulder op TV, Sportweek-end. De oud-voetballer tracht tegenwoordig op poëtische wijze het zwarte gat na de voetbalcarrière op te vullen, al schrijvend dus. En dat doet-ie nog goed ook! Mulder zei rake dingen... Ongetwijfeld zou hij een schitterend trainer zijn, maar aan het hele Pro Licence-circus doet hij niet mee.

De studenten leren hier wel iets nieuws bij
Jezelf punten geven is niet totaal zinloos
De leraar moet de kinderen opvoeden, niet de ouders
'Terreindoelen' hebben wel een doel
De studenten leren hier wel iets nieuws bij
Jezelf punten geven is niet totaal zinloos
De leraar moet de kinderen opvoeden, niet de ouders
'Terreindoelen' hebben wel een doel

Waarom je geniale kantjes laten bijveilen, om na een lange opleiding als een bleek afkooksel van de trainer die je ooit had kunnen worden de voetbalwereld in te stappen? Ik dacht spontaan en -toegegeven- met enige weerzin aan de Academische Lerarenopleiding, ailo voor de vrienden.

Daar waar de universiteit doorgaans vrij goed weet te verbergen dat het

in feite een diplomafabriek is, speelt de ailo zonder schroom open kaart.

Hier worden de leraars van morgen gemaakt... en hoe!

Onder het mom van innovatie en differentiatie word je van

meet af aan met vage modules, gebrekkige leerplatformen en virtuele cursussen rond de oren geslagen. Aangenaam is alleszins anders! Je moet dus sowieso al erg gemotiveerd

zijn om de eerste weken van deze opleiding door te komen. Maar toch lijkt er ook plaats voor humor: «Zorg er asjeblief voor dat je les interessant is!» Juist ja, dat lijkt toch de logica zelf, niet? Menig wegdromend student kan echter nauwelijks een glimlach onderdrukken. Deze haast programmatische slogan legt het probleem van deze opleiding pijnlijk bloot: schoolmeesterachtig zeggen hoe het moet, terwijl men een steeds weer demonstreert hoe het absoluut niet moet. Bovendien heeft elke docent zijn eigen, hoogst persoonlijke mening over en visie op onderwijs. Dat is op zich heel mooi, maar een coherent geheel vormt de ailo hierdoor allerminst.

Nog problematischer is echter het hele opzet van de opleiding: hoewel de ailo naar eigen zeggen persoonlijke inbreng en onderwijsinnovatie wil stimuleren, probeert men alle kandidaat-leraars in het strakke keurslijf van de gemiddelde leraar te wringen. Jan Mulder had gelijk: ik had een briljant leraar kunnen zijn...

*een fan van
Johan Museeuw en Dany Fabri*

Het lijkt wel alsof ze zich in Antwerpen voorbereiden op een nog groter proces dan dat van Dutroux. Misschien zal de raadszaal van het nieuwe justitiepaleis zelfs groot genoeg zijn om het proces te houden van de Visa-affaire. Dan mogen de beklaagden natuurlijk niet voor 1 juli 2005 voor het gerecht gebracht worden. Vroeger gaan de 162,8 miljoen euro immers nog niet geïnvesteerd zijn. Nu is het maar te hopen dat de celwagens de kelder in kunnen, dat er voldoende ruimte voor de tram is om te draaien en dat de archiefruimte zal volstaan. Digitale verwerking jongens? Hallo?

Hallo. Infopunt Leien. Wat wilt u weten? Hoelang het nog gaat duren? Mijnheer, leest u onze op glanzend papier gedrukte infobrochures niet, of gaapt u nooit naar de in vierkleurendruk uitgegeven signalisatiepancartes die overal rond de werf hangen? Eindelijk toch een antwoord. Tot eind 2005, als alles goed gaat. Dan zal 970 meter tunnel gegraven zijn. Ja inderdaad, naast de al bestaande en niet-gebruikte tunnels. Of het dan eindelijk gedaan gaat zijn met de ellende in de binnenstad? Nee hoor, fase twee moet dan beginnen he. De eerste fase loopt maar tot aan het eind van het stadspark. Vanaf 2006 werken we dan verder aan tot helemaal aan de noorderlaan.

Maar u zal er bijna niets van merken, we gaan alle omleidingen opnieuw heel duidelijk aangeven. En ja hoor. De IJzeren Noodbrug zal dan verdwijnen. Wat dat grapje kost? Zo'n 70 miljoen euro mijnheer.

Niet dat je intussen met de trein kan komen hoor. Antwerpen-Centraal is tot minstens eind 2005 in de ban van de Noord-Zuidverbinding. Normaal kan je vanaf de eerste van 2006 door de nieuwe tunnel richting Nederland sporen, maar of dat ook effectief gaat lukken is maar zeer de vraag. Tegen dat ogenblik is de Middenstatie ook zelf volledig in het nieuw gestoken, al zal de nieuwe ingang aan de Lange Kievitstraat

De oude treinbedding zoals die er nu al twee jaar bijligt

Antwerpen
maar u
een sta(n)d

tekst: Matthias Debruyne

vermoedelijk nog even langer op zich laten wachten. Hoelang is eigenlijk zo moeilijk te voorspellen dat de NMBS zelf 2010 als einddatum vooropstelt.

Het Astridplein is al af tegen april 2005. Wat onder dat plein gebeurt is eigenlijk te mooi voor woorden: tunnels, perrons en parkings die naadloos op elkaar aansluiten, fietsenstallingen en kiss-and-ridezones, compleet met trappen, liften, in- en uitgangen. Wie bang is dat de 56500 kubieke meter beton de stad grijs gaan maken, mag gerust zijn: de stad wil dat het plein haar plaats als groene long in de binnenstad behoudt. Die groene long, dat is dat ene grasperkje waarop je niet

mocht wandelen; voor wie zich een leven zonder bouwputten en werfafsluitingen kan herinneren natuurlijk.

Nog interessanter nu. De Ring. En de Singel, want die vormen één en hetzelfde project. Zelfs zodanig dat er nooit hinder zal zijn van de grote werken: wanneer de noodbruggen op de Singel gezet worden (ze zijn er volop mee bezig), blijft de Ring vrij, en wanneer aan de Ring gewerkt wordt, -u raadde het al- kan u lustig over de tijdelijke ijzeren bulten bollen. Fantastisch toch.

Maar er is meer. Een snelle blik op www.antwerpentraffic.be leert dat de ring verbreed wordt in de bestaande bedding,

er daar een afscheiding komt tussen stads- en doorgaand verkeer, dat er geen vrachtwagens meer zullen rijden omdat die de Oosterweelverbinding zullen gebruiken, dat de Singel een groene zone wordt met brede voet- en fietspaden en een fantastisch openbaar vervoer. De Ring zou zelfs hier en daar overdekt worden om nieuwe parken op de Ring in te planten. Het promotiefilmpje bulkt van de modewoorden -groen, dichter bij de mensen...- maar vergeet één ding: een einddatum, of zelfs nog maar een planning. Nee, voordat de Ring een pareltje van vlot en vriendelijk verkeer wordt, zal de Schelde nog veel water naar de zee moeten voeren.

**n moddert
dat aan
van werven**

foto's: Mieke Hoing

Nog een vertrouwd beeld: een boulevard van werkplaatsen

De nieuwe masteropleiding 'Filmstudies en Beeldcultuur'

En de oscar gaat naar...

Het jaar 2003 zal in de geschiedenis van de Universiteit Antwerpen voorgoed geboekstaafd staan als het Jaar van de Grote Veranderingen: UFSIA, UIA en RUCA gingen op in de grote UA. Maar naast deze ene mijlpaal in de Antwerpse geschiedenis werd er op een zonnige dinsdag in oktober ook nog, bij een glas goede wijn of dito sinaasappelsap, een gloednieuwe masteropleiding, met de welluidende naam 'Filmstudies en Beeldcultuur', boven de doopvont gehouden.

De genomineerde

Reeds bij de openingsspeech van coördinator prof. Luc Pauwels bleek dat in de opleiding de lat behoorlijk hoog gelegd zou worden. Het zou dus zonder meer een niet te onderschatten richting worden, waarin men zich niet zou beperken tot het bekijken van films om achteraf plechtig te declareren dat men hem 'aan iedereen kan aanraden' waarna men moede het hoofd ter tafel gooit om te gaan dagdromen over de tijd dat Hollywooddiva's die

naam nog waardig waren... Neen, de bedoeling van deze unieke opleiding is eerder studenten een confrontatie te bieden met het grote en roemrijke medium 'film', gekoppeld aan een niet te onderschatten deel 'beeldcultuur'. Stromingen, invalshoeken, technieken en methodes, alles wordt behandeld en, waar kan, getoetst aan de realiteit; hetzij door middel van opdrachten, hetzij door middel van filmbeelden.

Want ja, de opleiding bevat een niet te onderschatten hoeveelheid beeldmateriaal. Zo hebben wij, de studenten, het privilege gehad om enkele vrij unieke films in hun

Er is een nijpend tekort aan organisatie en financiële middelen

originele pelliculevorm te bekijken, zoals 'Het Kabinet van Dr. Caligari' van Robert Wiene of 'Intolerance' van D.W. Griffith, om het bizarre 'Un Chien Andalou' van Luis Buñuel niet te vergeten... En dit is nog maar een kleine greep uit een groot aanbod, want op regelmatige tijdstippen tijdens het eerste semester kregen de studenten een filmvoorstelling voorgeschoteld in het Filmmuseum - een minimum aan jaloezie van uwentwege is hier wel gepast - waarna die films gebruikt

werden als extra illustratiemateriaal bij de vakken.

De lessen zelf worden gedoceerd op de Stadscampus en in het Filmmuseum, waarbij die eerste locatie vooral de herinnering aan lokaal R014 oproept, de aula waar de luxe van zitkussentjes gecompenseerd wordt door het schrijnend tekort aan beenruimte.

Colleges vinden enkel plaats op dinsdag, woensdag en donderdag om de mensen die de richting deeltijds volgen (een tiental personen) zoveel mogelijk de mogelijkheid te bieden hun werk met hun studies te combineren, wat pleit voor het open karakter van de

richting. Want het is een feit dat mensen van allerlei allooi zich op deze nieuwe studie hebben geworpen.

Het totaal van om en bij de zeventig studenten bestaat uit dokters, ingenieurs, germanisten, vertalers, communicatie wetenschappers en dies meer. Het feit dat deze groep zo heterogeen is zorgt er tevens voor dat de docenten verplicht zijn de basis van het medium zo breed mogelijk te leggen, d.i. te beginnen bij het absolute nulpunt: "Wat is film?" Zonder

meer een goede zaak.

Het verdict van de jury

Na een half jaar masteropleiding kan ik nu met de hand op het hart zeggen dat deze richting een erg interessante basis legt voor al wie een passie heeft voor film. De lesgevers zijn goed gekozen, en ook al ontbreekt het sommige jonge docenten aan podiumervaring, ze trekken zich door hun uitgebreide vakkennis aardig uit de slag. Het enige nadeel is het soms nijpende tekort aan organisatie en financiële middelen. Vaak, te vaak, is een dvd-speler als didactisch materiaal een ware luxe en na een half jaar exclusieve filmvoorstellingen op pellicule - u herinnert zich uw jaloezie van enkele paragrafen geleden nog wel - is ook hiervoor de geldbron opgedroogd. Erg jammer, maar niet getreurd. De studenten hebben nu zelf het initiatief genomen om, dvd-gewijs, eigen screenings te organiseren.

Kortom, een grote gemotiveerde groep docenten en studenten tesaam, die ondanks enkele kleine en minder kleine kinderziekten binnen de opleiding, blijven proberen er het beste van te maken.

Frederik Braem

GEEN 'LAISSEZ PASSER'-MENTALITEIT MEER PATRICK JANSSENS

Patrick Janssens heeft nauwelijks introductie.

Van opleiding socioloog (UA) maakte hij een tussenstop in de wereld van de marketing alvorens in de politiek te belanden. Als partijvoorzitter vond hij voor Sp.a de tweede adem, als Antwerps burgemeester bracht hij kalmte na de visa-storm. Een gesprek.

***dwars** Rector Oosterlinck (KULeuven) liet onlangs doorschemeren dat er in Vlaanderen slechts plaats is voor twee universiteiten (Leuven en Gent), en trok zo onrechtstreeks de bestaansredenen van de UA in twijfel.*

PATRICK JANSSENS Oosterlinck heeft ongetwijfeld zijn verdienste aan het kwaliteitsniveau dat de KULeuven momenteel - ook internationaal - bereikt. Dat betekent echter niet dat men voorbij kan gaan aan de verwezenlijkingen van andere Vlaamse universiteiten. Het klopt dat Vlaanderen te klein is voor drie universiteiten die het volledige spectrum van studierichtingen aanbieden. Het zou niet verstandig zijn moest de UA dergelijke ambities hebben. De UA moet zich specialiseren in een aantal domeinen waarin ze uitblinkt en sterker is dan Leuven of Gent. Zo heeft de UA zeker het potentieel om de beste business school van Vlaanderen te hebben. Ook het Centrum voor Sociaal Beleid van de UA, onder leiding van professor Bea Cantillon, staat op academisch niveau aan de top. Buiten de universitaire wereld

*Kristof De Pooter
en Kris Hameeuw*

foto's: AMOZ

heeft Antwerpen op artistiek vlak een enorm potentieel. Denken we maar aan de mode- en architectuuropleidingen, waar het de hogescholen zijn die een voortrekkersrol spelen.

Nachtbussen

dwars *Op welke manier wil het stadsbestuur bijdragen aan de werking van de Antwerpse Associatie van universiteit en hogescholen?*

JANSSENS De kwaliteit van het onderwijs is van cruciaal belang voor de verdere ontwikkeling van Antwerpen omwille van de erg gemengde bevolking van de stad en de evolutie van onze samenleving naar een kennismaatschappij. Daarom willen we in de eerste plaats een impuls geven aan de onderwijskunde. Dat moet kunnen door de combinatie van de bestaande lerarenopleidingen en de nieuwe faculteit Onderwijskunde van de UA.

dwars *In de praktijk is Antwerpen niet altijd even studentoriëntelijk. Denken we maar aan de slechte busverbindingen met Wilrijk, het ontbreken van nachtbus, het tekort aan parkeergelegenheid in de binnenstad en het gebrek aan fuifzalen.*

JANSSENS Robert Voorhamme (schepen van onderwijs, nvdr) bespreekt deze problemen zeswekelijks met een aantal studenten. Over de nachtbus wordt onderhandeld met De Lijn en ook wat de fuifzalen betreft, boeken we vooruitgang. Dit jaar worden nog 3 nieuwe locaties voor jongeren geopend: het muziekcentrum Hof ter Loo, een fuifzaal in Berchem en een jeugcentrum in Wilrijk. Dat is toch al een stap in de goede richting.

dwars *Zullen er ooit nog TD's georganiseerd*

kunnen worden in de stadsfeestzaal?

JANSSENS Neen. Er komt een winkelcentrum met een multifunctioneel binnenplein. Op dat binnenplein zal plaats zijn voor allerlei evenementen zoals de Zomer van Antwerpen, maar voor fuiven is het zeker geen aangewezen locatie.

dwars *Heeft de stad op die plaats wel behoefte aan een winkelcentrum?*

JANSSENS Zeker. Ondanks de dreiging van het Wijnegem Shopping Center is Antwerpen een echte winkelstad. Niet alleen voor de mainstream kopers, maar ook voor wie op zoek is naar trendy winkels. Denk maar aan de Schuttershofstraat. Door te investeren in een aantrekkelijk winkelcentrum wordt dit karakter nog versterkt.

dwars *Als men al in het centrum geraakt. De verkeershinder door de werken aan de Ring, de Singel en de Leien lijkt enorm te worden. En dan hebben we het nog niet over de economische schade.*

JANSSENS Uiteraard kosten deze werken erg veel geld. Zowel rechtstreeks, qua investeringen, als onrechtstreeks, door files en slechte bereikbaarheid van bepaalde stadsdelen. Dat is natuurlijk gemakkelijk voer voor criticasters, maar als er één ding is dat nóg meer zou kosten, dan is het die werken niet uitvoeren. De Ring is de laatste 25 jaar nauwelijks ernstig onderhouden. Daar komt nu nog de kost van de sluiting van de Oosterweelverbinding bovenop. De Leien zijn totaal verouderd, denken we maar aan de veiligheid van fietsers en voetgangers. De complete heraanleg is nu even doorslikken, maar op langere termijn zal er ongetwijfeld een sterke

economische dynamiek van uitgaan.

dwars *Waarom heeft het zo lang geduurd alvorens de plannen voor de werken echt bespreekbaar werden?*

JANSSENS We hebben momenteel een erg

het stadsbestuur een te volgzaam rol heeft gespeeld. We hebben ons tijdens de concrete planning en uitwerking niet genoeg als regisseur opgesteld. Bij de heraanleg van de Scheldekaaien - een van onze toekomstplannen - willen we deze

“We moeten als stadsbestuur zo veel mogelijk Antwerpenaar is er zich misschien niet van be dringend aan herstel toe. Anders lopen we h genomen t

goede minister van Openbare Werken (Dirk Van Mechelen, nvdr). Vooral de combinatie Van Mechelen-Stevaert heeft voor een enorme doorbraak gezorgd.

dwars *En het Antwerps stadsbestuur?*

JANSSENS Eerlijk gezegd vind ik dat

fout niet meer maken.

dwars *Is het niet schrijnend dat een voor de stad zo belangrijk project als de heraanleg van de Leien niet in optimale omstandigheden van start is gegaan?*

JANSSENS Dat is zeker schrijnend. Het

resultaat zal goed zijn, maar het had voor de stad nog beter gekund. De belangen van de Antwerpenaren zijn niet dezelfde als deze van de rest van Vlaanderen. Ze zijn daarom niet tegengesteld, maar een buitenstaander die Antwerpen enkel

een deel van de afhankelijkheid zal altijd blijven bestaan.

dwars *Weegt Antwerpen als belangrijkste Vlaamse stad niet te weinig op de nationale politiek?*

...k trachten te wegen in Brussel. De gemiddelde
...bewust, maar de stad is in de nationale politiek
...het risico in de toekomst niet meer au sérieux
...e worden.”

bekijkt als een knooppunt van mobiliteit ervaart de problematiek anders dan iemand die hier woont en werkt. De ambitie van het nieuwe bestuur is om de teugels steviger in handen te nemen. Voor een aantal grote wegen moet het geld wel van de Vlaamse overheid komen, dus

JANSSENS Er zijn veel mensen die kritiek hebben op Marc Van Peel - die in de Senaat zetelt - en op Ludo Van Campenhout en mezelf omdat we in de Kamer zetelen. Door te cumuleren zouden we zagezegd te weinig tijd hebben om ons met het bestuur van de stad bezig te houden.

Ik ben van het tegendeel overtuigd. We moeten als stadsbestuur juist zo veel mogelijk trachten te wegen in Brussel. De contacten van mezelf en Van Peel als oud-partijvoorzitters en het gewicht van Van Campenhout binnen de VLD kunnen daar zeker toe bijdragen. De gemiddelde Antwerpenaar is er zich misschien niet van bewust, maar de stad is in de nationale politiek dringend aan herstel toe. Anders lopen we het risico in de toekomst niet meer au sérieux genomen te worden.

Stadsuitzicht

dwars *Op dat vlak kan u natuurlijk steunen op uw marketingachtergrond.*

JANSSENS Dat is zeker juist. Als je in de reclame wil aantonen dat een wasproduct goed werkt, moet je witte was laten zien. Dat betekent niet dat er geen vuile was is, maar die moet je gewoon wassen. De fout die Antwerpen te vaak gemaakt heeft, is ministers uit te nodigen om te komen kijken naar de problemen van de stad. Natuurlijk willen die mensen niet met problemen geassocieerd worden. Ze willen met positieve verwezenlijkingen in het nieuws komen. Wanneer vandaag een belangrijk project tot stand komt, nodigen we een minister uit en zetten die op een podium. Dat schept een beter beeld van Antwerpen in Brussel.

dwars *We hebben het gevoel dat er in Antwerpen twee tegengestelde stromingen aan het werk zijn, waarbij de ene eerder conservatief is en de nadruk legt op historische en culturele aspecten, en de andere vooral de stad als economische draaischijf wil uitbouwen. Zoekt u hier een middenweg?*

JANSSENS Middenweg vind ik een

verkeerd woord, omdat het de indruk wekt dat je een compromis moet sluiten ten koste van het ene of het andere. Voor een stad met de historiek van Antwerpen impliceert dit steeds een foute keuze. Bovendien bestaat er niet noodzakelijk een tegenstelling tussen het bewaren van het verleden en het vormgeven van de toekomst. Om aan de toekomst te kunnen bouwen moet je respect hebben voor waar je vandaan komt. Net als een mens heeft een stad een soort van genetische code die bepaalt wat binnen haar mogelijkheden ligt. Bij Antwerpen is dat onder meer de expansie van de haven, waar ik een groot voorstander van ben. Deze gaat helemaal niet ten koste van het historisch karakter van de stad.

dwars *Wat dan met bijvoorbeeld kantoorruimtes in het stadscentrum?*

JANSSENS We mogen niet - zoals in het verleden wel gebeurd is - de fout maken het stadsuitzicht met een 'laissez passer'-mentaliteit te laten evolueren. Zo zijn er een paar historische fouten gemaakt die ik wil herstellen. Denk maar aan winkelcentrum De Bijenkorf (Oudaan) en het Hof van Beroep (Waalse Kaai). Die krijg ik waarschijnlijk nog wel weg. Als het van mij alleen afhangt, verdwijnen ook de twee torens in het stadscentrum.

dwars *Bent u kandidaat bij de komende verkiezingen?*

JANSSENS Dat ligt nog niet vast. Ik moet een afweging maken tussen het partijbelang en de mate waarin het stadsbestuur wil wegen in Brussel enerzijds, en de stabiliteit van het Antwerpse college anderzijds. Wanneer verschillende leden van het college concurreren bij de Vlaamse verkiezingen

kan dit een verzurend effect hebben. Daarom zie ik ook op tegen de komende verkiezingsperiode.

Dewinter

dwars *Neemt u het ambt ook op als u verkozen wordt?*

JANSSENS Zeker. Dan cumuleer ik het burgemeesterschap met een zetel in het Vlaams parlement. Daar kan ik immers wegen op belangrijke gemeentedossiers.

dwars *Wat zijn uw persoonlijke ambities op langere termijn?*

JANSSENS In eerste instantie wil ik voldoende lang burgemeester van Antwerpen blijven om een verschil te kunnen maken. Dat is dus zeker tot na de volgende gemeenteraadsverkiezingen. Voor iemand met mijn achtergrond is het niet evident om in de politiek een job te vinden die interessanter is dan deze. Het valt dus te betwijfelen of ik na het burgemeesterschap nog een politieke post in Brussel zal ambiëren.

dwars *Het Vlaams Blok wint verkiezing na verkiezing stemmen, in de eerste plaats in Antwerpen. Hoelang nog vooraleer het Blok het bestuur van de stad overneemt?*

JANSSENS Het zal - om verschillende redenen - niet evident zijn om de opmars van het Vlaams Blok te keren. De vroegere SP is hiervoor ongetwijfeld mede verantwoordelijk omdat ze een aantal wijken van de stad aan hun lot heeft overgelaten, en omdat de sterke aanwezigheid van de partij in de stedelijke overheid enorm naar cliëntelisme begon te ruiken.

dwars *Sp.a houdt de stemming van het gemeentedecreet tegen omdat ze het ongepast vindt deze discussie te voeren in volle verkiezingsstrijd. Speelt hier de angst voor de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester?*

JANSSENS Wat mij betreft zeker niet. Ik ben niet bang voor Dewinter. De rechtstreekse verkiezing van de burgemeester zie ik eerder als een opportuniteit dan als een bedreiging. Ik zou heel graag bewijzen dat het Vlaams Blok ook een verkiezing kan verliezen. Met het cordon sanitaire heeft de meerderheid het Blok een al te goedkoop campagne-instrument geboden.

Door de rechtstreekse verkiezing van de burgemeester - in twee stemrondes weliswaar - kan de huidige situatie eindelijk doorbroken worden. In een rechtstreeks duel zie ik Dewinter geen meerderheid halen. En als blijkt dat ik me vergis, moeten de Antwerpenaren het maar doen met Dewinter. Dan hebben ze er zelf voor gekozen.

dwars *Komen de opnames van Mission Impossible III naar Antwerpen?*

JANSSENS Het is nog te vroeg om daar een uitspraak over te doen. We zijn met een heleboel foto's naar L.A. getrokken. De mensen van Paramount Pictures zullen de knoop

doorhakken. De belangrijkste locaties zijn de haven, het centraal station en de handelsbeurs. Ook het economische aspect mag niet uit het oog verloren worden. Een crew van 200 à 300 mensen die tijdens een aanzienlijke periode op hotel verblijft en in de restaurants van onze stad eet, geeft een belangrijke impuls aan de Antwerpse economie.

En dan hebben we het nog niet over de Amerikaanse toeristen die naar hier komen om het decor van hun lievelingsfilm in het echt te zien. Ik doe er alvast alles aan om de filmmakers te overtuigen. De Zaak Alzheimer trok zo'n 600.000 bezoekers, Mission Impossible 600.000.000. Het zou de best denkbare reclamestunt voor de stad zijn.

“De werken aan de Ring, de Singel en de Leien kosten erg veel geld. Dat is natuurlijk gemakkelijk voer voor criticasters, maar als er één ding is dat nóg meer zou kosten, dan is het die werken niet uitvoeren.”

De historie in zwart en wit

Toen in 1902 de filmtent van Wilhelm Krüger op de Sinksefoor afbrandde, ontving de brave, ongeletterde foorkramer 500 frank uit de milde hand van het Antwerps stadsbestuur: de ouverture van de bewogen, beeldrijke geschiedenis van de Antwerpse cinema's. Krüger bleef niet bij de pakken zitten; op 29 november 1907 werd *Cinema Theater Krüger* op de De Keyserlei ingehuldigd. Het was de

Reeds voor WO II telde Antwerpen meer dan veertig bioscoopzalen en -zaaltjes. De grand chicque onder deze centra van het bruisende, vooroorlogse uitgaansleven bevond zich voornamelijk in de Stationsbuurt. *Cinema Rex*, *de Scala*, *den Empire* en *den Anvers Palace*, het zijn maar enkele van de trotse filmtheaters rond de De Keyserlei, waar het doek voor en na de vertoning achter zware gordijnen schuilging, dimmende lichten het wonder van de gebroeders Lumière aankondigden en woekerprijzen tot 2 frank 50 centiem de gewone kost waren.

In de omgeving van deze luxueuze theaters kon men ook een aantal kleinere, daarom niet minder aangename zalen vinden zoals 't *Kursaal*, *den Astra* en *Studio 48*. Wanneer een film een aantal weken de beschilderde plakaten boven de ingang van de grootste zalen gesierd had, verscheen hij hier op de affiches. Begon de prent ook in deze iets minder prestigieuze theaters afgedraaid te worden, belandde ze in de wijkcinema's. Daar was weliswaar geen sprake meer van pluchen zetels, kroonluchters of ijsbonbons, maar des te meer van betaalbare kaartjes. De grotere zalen deden al op het

middaguur het licht uit, waarna ze tot middernacht doorlopend vertoningen gaven. Bezoekers liepen naar believen binnen en buiten. Wachten op de bus werd zo een aangenaam tijdverdrijf. Alvorens de sterren van het witte doek hun opwachting maakten, werd het weekjournaal uitgezonden, gevolgd door een voorfilm. In de ietwat volkse zalen werden Popeye, Woody Woodpecker en Mieke Muis stevast op gejuich onthaald.

Ook tijdens de film was ambiance in deze zalen verzekerd. De piano mocht in de dertiger jaren dan al wel onder het stof in de hoek beland zijn, de begeleiding in de zaal werd er niet minder op: baby's lesten smakkend hun dorst aan moeders borst en jengelende kleuters vroegen onophoudelijk naar het wie of waarom. In de meest beruchte zaaltjes, zoals *de Peter Benoit* -'t *Peterke* in de volksmond- was er haast meer te horen dan te zien. "Ei vetzak, houde poete thoas!" werd er gevolgd door het kraken van een houten klapstoeltje en wat gestommel, waarna één of andere ridderlijke ziel de vetzak in kwestie een oplawaai gaf. Meer

eerste echte bioscoop van 't Stad en van het Krüger-imperium. In de volgende decennia kwamen er tal van variététheaters en cinema's bij, zodat het in 1949 luidde dat 'Antwerpen relatief gezien het grootste aantal bioscopen ter wereld had!' Onze Scheldestad heeft zijn cinefiele bewoners dus wel degelijk ooit meer te bieden gehad dan twee megalomane complexen en een lieflijke kwaliteitscinema.

dan eens draaide dit uit op een kleine bioscoopslag.

In 1940 brak een iets grotere oorlog uit. Duitsers en Oostenrijkers liepen niet alleen ons vlakke land onder de voet, ze bezetten ook het witte doek. Films over beroemde voorvaderen van het Arische ras, zoals Wolfgang Amadeus Mozart en Richard Wagner, overspoelden onze havenstad en moesten zowel inhoudelijk als technisch het meesterschap van de overheerser demonstreren. Zarah Leander, Ilse Werner, Marika Rökk, Heinrich George en Hans Moser schitterden in zwart-wit.

**"Ei vetzak,
houde poete thoas!"**

Bij de bevrijding brachten de Amerikanen op hun beurt melkpoeder, eierpoeder en Gary Cooper mee. In Technicolor welteverstaan. De filmindustrie verdiende haast even veel aan de ingekleurde verheerlijking van het oorlogje spelen als de wapenindustrie aan de echte bommen en granaten. Buffalo Bill was echter nog maar net uit Hollywood komen aandraven, toen Werner von Braun hem neerlegde. 567 toeschouwers vonden op 16 december 1944 de dood toen een

V-bom cinema *Rex* platlegde, en tegelijk ook het filmvertier in Antwerpen. De filmzalen bleven gesloten tot het einde van de oorlog.

De cinema's kwamen de klap nooit helemaal te boven en kwijnden langzaam maar zeker weg. *De Strangers* konden nog wel zingen: "in den tād van rock and roll, zat de kaark en de cinema vol", maar met de doorbraak van den televisie liepen de zalen leeg. Eind jaren '80 leek *The End* van het Antwerpse filmleven gekomen. *De Rex*, *de Metro* en *den Astrid* hoorden bij de laatste zalen waar het witte doek viel. Slechts een paar kleinere bioscopen overleefden: zaaltjes waar sinds mensenheugenis enkel blote borsten en jarretelles geprogrammeerd werden. Er was maar één echte cinema die zich van de sloophamer wist te redden; *de Cartoon's* viert dit jaar dan ook trots zijn zilveren jubileum. Zijn twee jonge blockbusterbroers bewijzen dat de Antwerpenaar opnieuw popcorn en ijspralines bij de film weet te smaken. Dat mag hem zelfs een stevige duit kosten. Maar de ziel van de vroegere Antwerpse cinema, die vind je enkel nog terug in de annalen van het Filmmuseum.

Ewald Peters
(mmv een wijze Sinjoor)

De nieuwe oude doos

Het *Filmmuseum* verhuist. De oude, tot de verbeelding van de retro-filmliefhebber sprekende zaal aan de Meir, wordt ingeruild voor twee nagelnieuwe en erg modern ogende filmzalen in het *FotoMuseum* aan de Waalsekaai 47. Het museum herbergt net als op de oude locatie een documentatiecentrum en bouwt evenementen op aan de hand van

De maandelijkse thema's worden met zorg uitgekozen; dikwijls wordt de actualiteit gevolgd. Zo was er in september 2003 een ode aan Katharine Hepburn, die in juli van dat jaar overleed, en in november stonden uiteraard de Kennedy-jaren centraal. Andere maanden wordt er gekozen voor een bepaalde regisseur of voor een land met een lange, doch niet zo gekende traditie op filmgebied. Als thema voor maart worden de beginjaren van Stanley Kubrick opgevoerd. Kubrick draaide in zijn dagen als

Wilt u dus graag weten wie Herbie, Boomer of Starbuck zijn, *SineBase* zal het u onthullen.

jonge filmer documentaires als *The Flying Padre* en *Day of the Fight*, een reality-soap avant-la-lettre. De vader van de artificiële intelligentie in de film had een voorliefde voor de donkere kantjes van de mens, voor seks, drugs en klassieke rock'n roll, en dat is ook in zijn eerste langspeelfilms te merken. *Killer's Kiss* en *The Killing* zijn twee film noirs waarin geweld de hoofdrol speelt; het anti-oorlogsdrama *Paths of Glory* is dan weer tegen geweld in oorlogen. Nog in maart - wel pas vanaf 20 maart, want door de verhuis ligt alles stil, of liever wordt alles verplaatst - zorgt filmpionier Georges Méliès voor

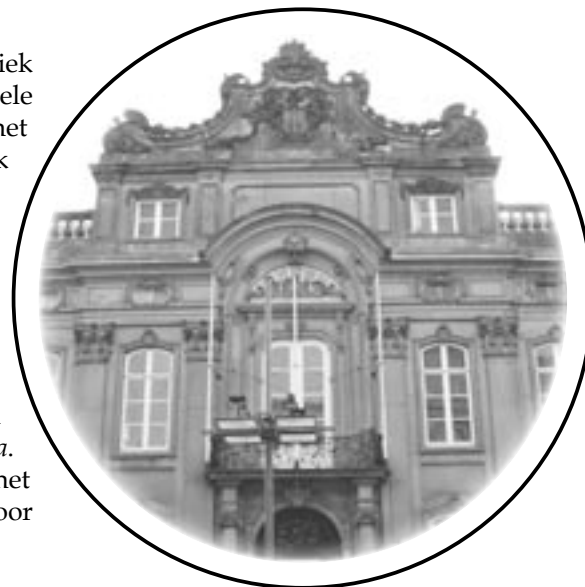
het aanbod stomme films uit de oude doos, die live zullen worden begeleid door een pianist of een ensemble. Ook nieuwe Chinese films komen aan bod in deze buiige maand. Of dat martial-arts hoogstandjes dan wel zen-geïnspireerde films zijn die yin en yang zullen samenbrengen, is nog niet geweten.

Tot zover het filmaanbod want het *Filmmuseum* is meer dan enkel een cinema. Zoals de naam en de inleiding van deze tekst reeds lieten vermoeden, is

het ook een documentatiecentrum. In de *SineBase* bibliotheek kan je een collectie raadplegen van boeken, tijdschriften en knipselmappen over alles wat met beeldcultuur te maken heeft, nationaal en internationaal. Iedereen kan - mits een kleine vergoeding - op zoek naar informatie over film, video en televisie. De belangrijkste naslagwerken staan in de leeszaal, alle andere informatie moet op voorhand worden opgevraagd, ontlenen kan niet. Wilt u dus graag weten wie Herbie, Boomer of Starbuck zijn, *SineBase* zal het u onthullen.

maandelijkse thema's die ook aan een ruimer publiek de kans moeten geven om zich te bekwamen in de hedendaagse film- en beeldcultuur. Verder worden er in samenwerking met verscheidene organisaties en groeperingen inspanningen gedaan om de onbekendere hedendaagse film te promoten.

Het Filmmuseum wil zijn publiek een overzicht geven van de hele filmgeschiedenis, niet enkel door het filmaanbod zo uiteenlopend mogelijk te houden, maar ook door duiding in de vorm van lezingen en publicatie's. Leken kunnen zich bekwamen in de film- en beeldcultuur door in te gaan op het ruime aanbod aan cursussen en workshops, die bedoeld zijn voor jong en oud. Het FotoMuseum start na de verhuis van het Filmmuseum met een nieuw project, *MuHKACinema*. Het zal een brug slaan tussen het *MuHKA* en het *Filmmuseum* door

de relatie tussen hedendaagse (of klassieke) film en hedendaagse kunst te onderzoeken. Het programma, dat de speciaal daarvoor gereserveerde tweede zaal aan de Waalsekaai volledig zal innemen, wordt in maart bekend gemaakt.

Als student betaal je voor een filmticket slechts 4 euro en het FotoMuseumCafé voorziet in drank en een hapje. Komt de cinefiel in je naar boven, laat hem dan los in het Filmmuseum.

Krista Claesen
foto's: Mieke Hoing

Op trektocht door de Cinema

Wie eens gezellig in een bioscoopzetel onderuit wil zakken, komt met UGC, Metropolis en Cartoon's ruimschoots aan zijn trekken. Een student moet zijn centjes uiteraard goed besteden, vandaar een kleine exploratietocht doorheen de duistere zalen van Antwerpen.

Natuurlijk is niet alleen het prijskaartje, maar ook - en vooral - het filmaanbod bepalend voor de cinema-keuze. Terwijl *Metropolis* voor 90% Hollywood-films draait, die zich met een zakje popcorn uitstekend laten weghappen, mengt UGC tussen zijn zeemzoete *crowdpleasers* en routineus ingeblikte actiethrillers een handvol alternatieve producties van niet-Hollywoodiaanse bodem. Voor commercie-allergische cinefielen die er niets voor voelen mechanisch in een krakende zak te graaien, is er ten slotte *Cartoon's*.

Met zijn klapzetels, authentieke loketje en antipopcorn beleid wil deze charmante cinemadwerg zich onderscheiden van zijn reuzenbroeders. Geen cola en gepofte mais deze keer, maar een gezonde biologische hap en een kopje Max Havelaar in het filmcafé.

De vraag blijft echter wat zo'n cinema-avondje nu kost? Net vóór een langspeelfilm, na het genot van een royale beker cola of ter ontlading van emoties losgeweekt tijdens de film is

een wc vaak meer dan welkom. In UGC en *Metropolis* tel je voor een vlucht in het kleine kamertje niet minder dan 0,30 euro neer. Reken daarbij een ticketje tegen studententarief en een medium popcorn menu, dan kost je tripje naar *Metropolis* al gauw 11,60 tot 11,80 euro. UGC doet niet onder; voor 11,90 euro heb je als student een filmpje gezien (5,60 euro), één keer de toiletten opgezocht en jezelf een equivalente beker cola (2,30 euro) en zakje popcorn (3,70 euro) aangeschaft.

Vanwege het ontbreken van een wc-madam kan je gratis de toiletten induiken

Laat je evenwel niet verleiden door het duivelse lekkers aan dropjes en zuurtjes in het snoepkraam. Zelfs de kleinste grabbel zal je zuur opbreken. Ben je een zuinige student of eentje met chronisch geldgebrek, dan is *Cartoon's* eerder jouw *place to be*. Je hoeft je geld niet aan kostelijke gezoete en gezouten versnaperingen te besteden en vanwege het ontbreken van een wc-madam kan je gratis de toiletten induiken; die zijn, in tegenstelling tot sommige exemplaren in UGC, op de koop toe nog eens lekker fris en proper. Anders ligt het met de vloer in *Metropolis*. Zijn excellente kleefkwaliteit

is deels te danken aan de ingenieuze bekerhouders, die in het duister wel eens dreigen zoek te raken. Qua deurcomfort en cinemapubliek doet UGC het beslist beter dan *Metropolis*; het stevige duwtje-trek is hier overbodig en na jezelf besluiteloos tegen het vitrineglas te hebben gedrukt, hoeft je geen uitgelaten meute Hollanders en polderboeren te trotseren. Ben je ten slotte nog op zoek naar een esthetische ervaring, begeef je dan richting UGC's sterrentunnel. Eerder zin in een stukje kitsch, rijd dan naar *Metropolis* en richt je op het tegenoverliggende Essonkstation voor een nostalgische blik op Elvis' roze Cadillac.

Wil je komaf maken met je vrijgezellenbestaan? Trek dan je stoute schoenen aan en maak je vlam warm voor een traditionele cinema-date. Kies voor melige romantiek, zet je strategisch op de achterste rij, deel een zakje nacho's en leg op het gepaste moment je hand op zijn of haar dij. Ben je niet te vinden voor die popcorn-cultuur, gooi het dan over een alternatieve boeg. Verleid je vlam tot een filmavondje in *Cartoon's*, waar je het weliswaar zonder dat zakje nacho's moet doen. Wat je filmplannen ook mogen zijn, vergeet vooral niet je studentenkaart boven te halen. Je hoeft je daarvoor niet te generen. Een bioscoopavondje kost geld en je moet je lief achteraf toch nog minstens op een colaatje kunnen trakteren.

Veronique Jooris

Een film kost je normaal:

bij UGC	5,60 euro
bij Metropolis	5,50 euro (5,70 aan automaat)
bij Cartoon's	5,50 euro

Maar als hij wat langer duurt:

bij UGC	hetzelfde
bij Metropolis	6,00 euro (6,20 aan automaat)
bij Cartoon's	6,20 euro

Gepofte maïs:

	S	M	L	XL
UGC	2,50	2,95	3,70	4,10
M'polis	2,00	2,70	3,80	4,90
Cartoons	Nougabollen			

Hoestsiroop:

	S	M	L	XL
UGC	---	2,00	2,30	3,00
M'polis	1,60	1,80	2,20	2,50
Cartoons	Nougabollen			

Dit vraagt de toiletdame:

bij UGC	0,30 euro
bij Metropolis	0,30 euro
bij Cartoon's	nikske

Cartoon's overleeft 25 jaar

Een beetje weggedoken in de Kaasstraat, in de schaduw van de kathedraal en het stadhuis en aan de oevers van de Schelde, ligt *Cartoon's*, één van de 5 *arthouse* bioscopen die Vlaanderen "rijk" is. De oudste en kleinste cinema in Antwerpen bestaat precies 25 jaar. Het is een trotse cinema. Hij overleefde een faillissement en de opkomst van de bioscoopcomplexen, maar wil nog altijd alleen de betere film tonen.

Het is een goed jaar, zegt algemeen directeur Werner Lanneau. Hij nam in 2002 het roer over van Eric Kloeck, die bijna 24 jaar lang zaakvoerder was. "*Cartoon's* gaat erop vooruit: we zullen dit jaar de kaap van 80.000 toeschouwers halen, dat betekent zo'n 15% meer dan vorig jaar." Zij komen naar de bioscoop voor de gezellige intieme sfeer en natuurlijk vooral voor het alternatieve aanbod aan films. Er worden namelijk geen grote Amerikaanse megaproducties maar kwalitatief hoogstaande films gedraaid. Het gaat voornamelijk om Europese en niet-Westerse films. "Wij tonen de filmpareltjes die in de multiplexen geen kans krijgen", klinkt het als *mission statement*.

Toch was het 25 jaar geleden gemakkelijker om volle zalen te trekken. In 1978 werd *Cartoon's* opgericht door Eric Kloeck in een privé-club rond een hockeyploeg. "Aanvankelijk draaiden we enkel klassiekers zoals *Last tango in Paris*, werk van Hitchcock en *The godfather*. "Dat het allemaal in besloten kring begon, is helemaal niet vreemd", meent Lanneau, "er waren veel minder ontspanningsmogelijkheden, video en dvd bestonden toen nog niet." Tot in de jaren negentig bleven

populaire klassiekers vlot volk trekken. *Cartoon's* bracht films die nergens anders een platform kregen en dat leverde voor het publiek enkele prachtige ontdekkingen op. "De eerste films van Almodovar, *La ley del deseo* bijvoorbeeld, kenden dankzij *arthouse* cinema's als *Cartoon's* een geweldig succes."

In 1993 kende *Cartoon's* zijn eerste dieptepunt. *Cinema Rex* sloot net als de andere overgebleven Antwerpse cinema's de deuren en *Metropolis* ging buiten de stad van start. Die gebeurtenissen legden een zware druk op *Cartoon's*: de lat voor *arthouse* moest lager, de filmdistributeurs wilden hun films immers ook graag in de binnenstad. Het zorgde voor grote successen: *Il postino* draaide zo 55 weken en bracht weer geld in het laatje. Toch voelde *Cartoon's* zich niet goed bij de situatie. "Het is niet omdat een film in het buitenland gemaakt wordt, dat hij ook voor kwaliteit staat en past in een *arthouse* cinema," maakt Lanneau duidelijk. Pas met de komst van *Gaumont* (1997) brak opnieuw een aangename periode aan; *Cartoon's* kon zich weer toeleggen op *arthouse* en kwaliteit. In 1997 gaf Kloeck *Cartoon's* over aan de *Kladaradatsch*-groep, op

voorwaarde dat hij de programmering bleef doen. Door wanbeleid en zware concurrentie van ketens als *Kinepolis*, ging *Kladaradatsch-Cartoon's* in 2000 failliet. Anderhalve maand later opende het echter opnieuw de deuren, na een snelle overname door distributeur ABC (*Amsterdam Brussel Cinemadistributie*). De zalen werden vernieuwd en de zitjes comfortabeler, maar de filmkeuze bleef gelijk.

Volgens Lanneau is er zeker toekomst voor *arthouse*: "de omzet van *arthouse* cinema steeg dit jaar met 17%, terwijl de multiplexen er op achteruit gingen. Dat heeft deels ook te maken met de warme zomer van 2003. De megabioscopen trekken een publiek tussen de 16 en 19 jaar, die willen bij warm weer van de zon genieten en laten de cinema dan links liggen. Ons publiek wil gewoon een goede film zien en laat zich niet beïnvloeden door het weer." Een verrassend positieve evolutie voor *arthouse* cinema blijkt het succes van de dvd te zijn. De betere film is nu op dvd verkrijgbaar; zo kunnen ontzaglijk veel mensen "ons soort cinema" leren kennen en appreciëren. Het is o.a. de reden waarom de eerste generatie die opgegroeid is met multiplexen nu toch zijn weg vindt naar *Cartoon's*.

Maar om *arthouse* cinema's echt rendabel te houden moet er toch iets veranderen, geeft Lanneau toe. Televisie en het onderwijs kunnen daar zeker toe bijdragen. Op dit moment bestaat er in scholen nauwelijks een beeldcultuur: dat past blijkbaar niet in de eindtermen. En als er op televisie al eens een kwaliteitsfilm vertoond wordt, dan vaak op een laat uur, zodat bijna niemand nog kijkt.

"Om echt te kunnen opboksen tegen de grote bioscoopcomplexen zou overheidssteun goed van pas komen. In de ons omringende landen is dat trouwens al jaren het geval. Enkel in Vlaanderen kan *arthouse* cinema niet genieten van subsidies." *Cartoon's* is een vennootschap en geen vzw, en dus blijft steun onmogelijk. Toch krijgt bijna elke goede film een kans om zich te bewijzen, maar als hij niet meteen aanslaat wordt hij afgevoerd. "We streven ernaar om *break even* te draaien," zegt Lanneau. "zolang er goede films zijn is er hoop voor *arthouse*."

Saskia Hoho

foto: Mieke Hoing

Pietro Paulo Rubens

In het zesde studiejaar van de lagere school, brochure gemaakt naar aanleiding van de uitstap naar de koekestad. Knip- en plakwerk als voorpagina. Centraal bevindt zich het hoofddekseel van Pieter Paul Rubens. Probleem: laatste concrete herinnering, op één enkele vluchtige blik naar zijn werk na, van deze Antwerpse icoon. Oplossing voor sedentaire toeristen als mezelf: Erfgoedcel Antwerpen opent de deuren van vier kerken waar Pieter Paul god is, m.a.w. alomtegenwoordig. De Carolus Borromeuskerk, de Sint-Jacobskerk, de Sint-Pauluskerk en de O.L.V. Kathedraal belichten vanaf 6 maart elk een ander facet van Rubens'

persoonlijkheid, respectievelijk project-manager, familieman, collega en Antwerps icoon. Naast dit permanente gebeuren zijn er ook tijdelijke initiatieven: een theatervoorstelling 'Rubens metamorphosis', een videoprojectie, een lezingenreeks 'Rubens vandaag', 3 wandelingen 'Rubens op maandag' en het 'anniversarium concert' op 13 juni.

Meer info op www.cultureel-erfgoed.be, of op www.rubens-online.be en bij de toeristische dienst, Grote Markt 13.

(tv)

Zeemzoeterige mediaslijmers en schelle hoempapa-tonen. Men slaat er ons dagelijks mee om de oren in naam van de magische mantra 'de fun, de hits.' Enkele malen per jaar kunt u toch aan dergelijke alledaagse nonsens ontsnappen. Op Nekka bijvoorbeeld. Dit jaar komt het festival der Nederlandstalige muziek in het teken te staan van kleinkunst en cabaret. De Nieuwe Snaar, Kommil Foo, Els De Schepper en Manmanman belanden op de planken in het Sportpaleis. De twee snuiters van Kommil Foo zullen zelfs uitgebreid in de bloemetjes worden gezet. Officieel debuteerden de gebroeders Walschaerts nu 15 jaar geleden en dat

dient gevierd te worden. Wij behouden het voorrecht hun officieuze debuut, 3 jaar eerder, aan een grondige analyse te onderwerpen. De broers verschenen reeds in '86 met een zelfgemaakt toneelstuk op het podium van een Kempens jeugdhuis. Een omgekeerde bezemsteel met een bh deed dienst als tegenspeelster, muze en decor. Hun jeugdzonden wezen hun vergeven!

Info op www.nekka.be

(tov)

Cultuur in hapklare brokjes

En mens moet op zijn tippen staan en achterom kijken. Naar het verste dat nog zichtbaar is, of naar datgene wat in de verte het meest doet huiveren. Wie terugblijkt op de voorbije culturele eeuw - op het grondgebied van de Nederlanden welteverstaan, want verder kijken we ook niet - wie durft omkijken naar de horror die de Nederlandse taal heeft voortgebracht, hij ziet 'Het doosje en de bananenschil' van Godfried Bomans uit 1941. Bang wordt je daarvan. Zo bang worden we tegenwoordig nooit meer,

Hammer. He n beitel. Gedreven. Verlangen naar het schone. Gebeiteld in de ziel, gebeiteld

in hout. Perelaar. 'Weesje.' Verlaten, eenzaam. Vindt enkel steun in zichzelf. Blijft overeind. Zelfstandig, overleven? Levensdrang. Leven. Ze ontplooit zich uit haar stam. Geborgenheid in de gevoelig begrensde lijn. Haar levenslijn, uit hout gesneden. Jaarringen krijgen vorm, verleden en heden versmelten in hun toekomst. Verlangen en materie worden

Horror met bananen

niet van UFO's en niet van terroristen. Wel van de heer Habermehl uit Blerick, bananenhandelaar en hoofd van een voorbeeldig gezin, maar vooral spiegel van het macabere in elk van ons. 'Ik zie een man, ronddolend in den vreemde, op zoek naar avontuur. Ik zie een treurende vrouw, ik zie schreiende kinderen. Ik zie een tuin die niet wordt omgespit en een konijn dat niet wordt gevoederd.' Zal de meesterdetective, bijgestaan door zijn knecht Jean Pffli, Habermehl uit de barre Schotse Highlands leiden? Wordt het gezin herenigd en het konijn gevoederd? En wat zat er in het doosje? Lees het nu in *Werken II, G.Bomans, uitgegeven door De Boekerij, Amsterdam* (wdr)

kunst. Beleefd. Doorleefd. Weesje kijkt het leven in. Een klein meisje. Eenvoudig. Groots. "Zoeken naar schoonheid, alle zintuigen gescherpt op het ontvangen van het subtiele dat achter alle tastbaarheid schuilt. Het creatief vermogen schuilt in de ruimte, de bouwstof in de aarde."

'Uit hout gesneden': mmv de kunstenaars Michel Bracke, Jozef J Peters, René Smits, Frank-Ivo Van Damme en Antoon Vermeylen. Van 21 maart t.e.m. 4 april in OC De Witte Merel, Liersesteenweg 25, Lint. In de foyer tijdens de openingsuren en in het museum op zaterdag en zondag van 14.00 tot 17.00. (Citaat/Weesje: Jozef J Peters)

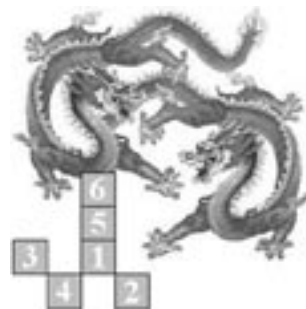
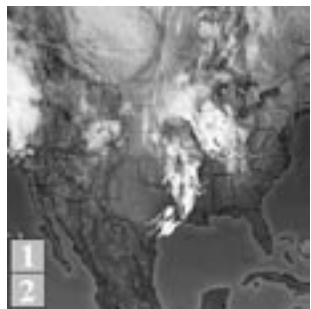
(ep)

15 jaar zoals het moet

Uit hout gesneden 25

dwars

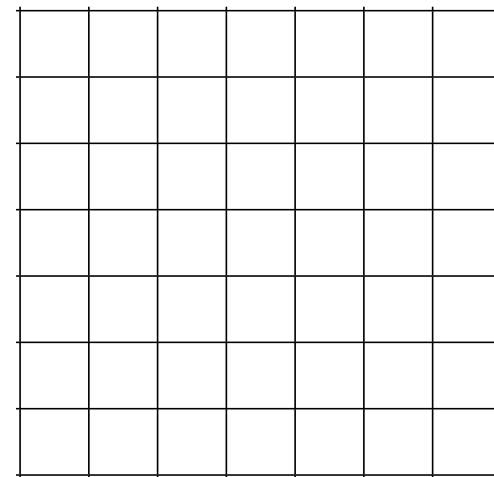
leef je uit in de *pashokjes van plezier*

Elk van de negen afbeeldingen bepaalt een woord. Dit woord past exact in het bijhorende puzzelstukje. Vul dat woord in, *maar doe dit volgens de cijfertjes*. De puzzelstukjes passen op hun beurt exact in het vierkantig rooster. Daarin vormen ze een vraag, en het antwoord daarop is exact wat wij zoeken.

Stuur uw antwoord door naar dwars@ua.ac.be, en als het juist is, komt uw naam in een pot terecht. Daaruit trekt een volstrekt onschuldige hand drie winnaars.

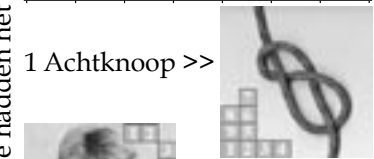
Natuurlijk hebben die winnaars prijs. Ditmaal zijn dat -om in het thema van dit nummer te blijven- cinematickets, meer bepaald voor een avant-première

Oplossing dwars 16: Beagle II

Hadden het juiste antwoord en winnen een cultuurchèque van de Stad Antwerpen: Ellen Schits, Lotte Wouters en Sofie Metsu, een drie-eenheid uit de eerste kandidatuur Bio-Ingénieur. Proficiat, we hadden het niet beter gedaan.

W 9	E 9	L 9	K 2	E 2	F 9	U 8
R 9	O 1	P 4	F 9	S 9	F 2	S 8
O 1	N 1	D 9	E 4	I 9	S 2	O 5
P 1	K 1	E 4	R 9	S 4	T 5	N 5
A 1	C 1	H 1	T 1	O 5	P 5	M 3
A 6	R 6	S 6	N 5	E 3	F 3	R 3
G 6	E 6	S 7	T 7	O 7	R 7	T 3

1 Achtknoop >>

<< Kees 2

3 Meter >>

<< Pees 4

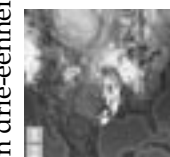
5 Ponton >>

<< Rage 6

7 Rots >>

<< US 8

9 Wereldreis >>

Antwerpen ligt in de knoop. Altijd zo geweest. Verstikkende lucht, regent pijpenstelen files op elk uur van de dag. Wachten. En blijven wachten. Geen verbetering in zicht. Bijlange niet. Vooruitgang, daar doen wij niet aan mee. Geld verkwisten: tegen honderd per uur. (Voel u niet geveiseerd, mijnheer de burgemeester.) Maar voor de rest staan we stil. Geïmmobiliseerd. Waar dient een mobieltje dan nog voor? Verward en geconstipeerd liggen gekken en lamzakken in blikken slangen roerloos op de loer tot... Ja, tot wat? Tot er beweging in komt zeker? Tot ze hun giftige zaad weer vrijelijk in het misbruikte ozongat van 't Stad kunnen drijven en niet langer met rukken hun gas moeten verkwisten. Mijn auto, mijn vrijheid! Mijn proper lucht, mijn leven ja! Als ik in Antwerpen iets wil bereiken, dan ga ik daarvoor. Dan begeef ik mij als zwakke weggebruiker op overlevingstocht. Zwak en uitgelachen, maar snel. Een onverlaat die overal onverlaat aankomt. In Antwerpen kan je enkel op de voetentram rekenen. Of op de velo. Al bijt die zijn spaken meestal snel stuk op het vervaarlijke, gevaarlijke parcours. Als de weg al niet weg is, is gezien. Trek uw plan. Wees niet bevreesd als uw fietspad plots in het zanderige niets verdwijnt en u halverwege den Boulevard voor de nietsontziende vrijheidsstrijders in hun stinkende bakskes wordt geworpen. Die kunnen u niet verscheuren. Ze staan stil. En toch, zonder kleerscheuren laten ze u niet graag gaan. Wat zouden ze u toch graag van uw sokken of uw zadel rijden. Wat is nu de oplossing voor zoveel verkeersellende? "We gaan het verkeer in de binnenstad ontmoedigen", hoor ik die wijsneuzen op de Grote Markt numero

uno nog zeggen. Doe geen moeite. Als de mensen nu nog niet ontmoedigd zijn, dan zijn de Antwerpse auto-immobilisten waarlijk de dappersten der Belgen. "Parkings aan de rand van 't Stad zullen hen overtuigen de wagen daar achter te laten en verder te voyageren met bus of tram." Primo: het stadsbestuur mag hier dan wel een rijke traditie wat betreft geestelijke armoede en visionaire achterstand hebben, de tijd dat de Groenplaats, Tsintjansplein en 't Astridplein de rand onzer Stad vormden is toch al wel erg lang verologen. Secundo: bussen en trams. Door het openbaar vervoer zal je in Antwerpen ook niet rap in vervoering gebracht worden. En toch is 't om te huilen. Heel in het bijzonder wil ik hier de achterban van dwars gedenken: de studenten. De diensten van de Lijn? Ze zijn er niet van gediend. Het is een regelrechte schande; en voor de rest loopt alles scheef. Als er in de buurt van Campus Drie Eiken mensen op een busje 26-komt-zo-maar-'t zal-nog-niet-voor-direct-zijn staan te wachten, dan rijdt dat smerige busje meestal nog wel langs. Langs de wachtenden w e l t e v -erstaan. De Lijn zit er niets mee in u in de kou te laten staan. De mannen van de 26 kunnen trouwens op veel bijval rekenen bij hun collega's van de 17. Die krijgen u helemaal overstuurd door überhaupt niet te sturen. Zitten liever op café dan op hun bus. Maar daarmee is de miserie nog niet helemaal verwoord. Helaas, pindakaas. Of Leerdammer. Alle dienstregelingstabellen met gaten ten

spijt, ook de lijnen zelf trekken op geen knijt. Om het half uur een bus tussen de Groenplaats of de Middenstatie enerzijds en de Wilrijkse pampa's anderzijds: is dat niet schandelijk weinig? Om nog maar te zwijgen over die arme studenten die tussen het Middelheim en de Campus met de Drie Eiken en verder niets -zelfs geen voetpad- moeten pendelen. En dan de kotstudenten die daar 's avonds laat in hun bedje willen kruipen. De bus wil na elf uur geen date met de tram meer arrangeren. Vergeet dan meteen ook maar uw avondje bier- of filmvoertier. Ik ken steden -Wenen, om er maar één te noemen; maar dat is natuurlijk ook een stad met uitstraling, wat van Antwerpen tegenwoordig bezwaarlijk gezegd kan- waar 's nachts op alle grote metro-, tram- en buslijnen nachtbusen worden ingezet, die om het half uur rijden. Bij ons haalt de Lijn die frequentie nog niet overdag. Moest een hooggeplaatste Piet of Pat met een dikke car maar zonder fiets- of buservaring dit lezen: u moet niet laten uitzoeken of u nachtbusen op metrolijnen kan inzetten. Remember, we don't have a fucking s u b w a y . Hooguit een a r m z a l i g trammetje dat in een fractie van het voor hem uitgegraven hol piepend zijn afgangetje aftrekt. In de voormalige Oostbloklanden werkte men zagezegd niet hard, maar in Praag hebben ze nu wel een modern en functionerend metronet. Net als in elke andere zichzelf respecterende stad trouwens. In Antwerpen niet dus. Hoewel een bende blinde mollen hier al lang voor

de Praagse Lente plannen maakten om te beginnen graven. In Wenen reed het eerste metrostel een jaar nadat bij ons het eerste trammetje op 22 februari 1975 op de De Keyserlei onderdook. Nu vertrouwt de Wiener op een metronet met vijf lijnen: vier in een sterroorm richting voorsteden en daartussen één in een halve cirkel rond de binnenstad. Van verkeersopstoppingen in de binnenstad is daar haast geen sprake meer. Wat een goed bestuur allemaal niet kan realiseren he? Ik word er melancholisch en slecht gezind van. Ach, laten we maar blij zijn met wat we hebben. Met die paar mislukte beestenwagens van de Lijn, die hoogstens om het half uur stinken in de wind. Met die rondslingerende rottende rotzooi en die opengereten zitjes. Met die fantastisch goede verbindingen, waardoor een Borsbekenaar via Antwerpen naar Wijnegem moet en minstens drie uur kwijt is. Met het urenlang voor schut staan in weinig beschutting biedende bushokjes. Met het tranendal dat onze Scheldestad is. Wanneer zal er eindelijk een punt aan die kromme Lijn gezet worden? Wanneer zal de Sinjoor zijn Stad bevrijd weten van autodebiele overlast en Hollanders? Wanneer zal een Wilrijkse student bij het verlaten van zijn groene lesbunker de bus zien klaarstaan, aan de Kern moeten sprinten om zich nog tijdig te verbinden met de volgende metro (of anders -verdoeme- wel vijf minuten wachten op de volgende) om van een Bolleke of twee, drie tot de x-te macht onder den Toren te kunnen gaan genieten, alvorens zich tenslotte, moe en voldaan, met een nachtbus naar zijn tram te begeven? Het zal nog niet voor morgen zijn. En zoals ik ze hier in Antwerpen ken ook niet voor overmorgen.

Ewald Peters

Punt aan die kromme Lijn!

Rare vogels

aan de beste voorwaarden meenemen hé -- Dames, dor
allemaal niet te lank over nadenken è -- da mag een bitje
vlot goan -- zo we, get da goe gedoan -- een hele mooie
partij uit italie dames tien eurokes uit te kiezen -- van
nen iele goeie small tot nen iele goeie ekstralarsj -- edde
gien cente bà got er hoale -- vandaag kunde een truitje
meenemen van de nieuwe collectie -- nen iele schonen
overstock uit italië oemdat de mode dor een moand veur
sta -- da kunnen we dor natuurlek è al een oantal over
emme -- klan overstocks want nieverans anders te koop
-- recupereren en meegeven aan tien euro -- hiesese -- zo
sondags tmag koud zijn tmag wa warmer weure makt nie
uit -- me katoen is da sowieso goe hier se mevrouw -- op de
chiqueste broeken en rokken op uwens jeans op uw linnen
-- op uwe polo oek è da verstod è -- het mag een klein beetje
winderig zijn -- g'ebbet nie te kaad -- 10 euros voer nen
iele goeie small tot nen iele goeien ekstralarsj -- gewoon
doeng -- "want het le-even, duurt maar e-even" hette
rettekkeretteketet -- moete gulle niks emme dan gon'k
nog e sigaretje smoere -- "e-even nog maar e-even" -- lap
mànen allemeur is oek al zjoak -- gewoon doen mevrouw
-- als u straks passeert in uwe favorieten boetiek voor te
gaan zien voor de nieuwe collectie -- zoe in een hoekske me
een spotteke oep ... firtig euro è -- tis allien de pràs die wa
zot is vandoag -- komoan è -- k'heb partijkes die nogal kort

op mekaar binnen
komen -- k'heb
daar weinig tijd
voor -- da sen van
de goei è -- da sen
partâkes uit italie,
das van gandha
-- das d'italiaanse
boetiekafdeling
van c&a -- die
pràs-kwalitât
kend' allemoal
-- das een zeer
aangename
kwaliteit om te

dragen en om te wassen è -- uit te kiezen aan tien euro -- wa
stot dieje zot ier te vruuten veur ting euro -- as kik ting euro
verding meude smiddags nog ginne goeiendag zegge --
hallelujah brothers & sisters mothers & fathers hoe zittadier
-- seg komt menier -- z'emme wer niks nodig -- truitjes in
de nieuwe collectie mee te nemen -- waar u 's ochtends met
uw ogen dicht alles op kunt combineren -- ge moet oek gen
ting kier no fraangk deboosere leustere -- da moet nie è das
veur niks nodig -- doe se mor oan -- uwe kraag kan naar
omhoog uwe kraag kan omlaag -- een hele mooie partij uit
italie -- ting euro

Arrangeur: Bart Braem
foto's: Kelly Dorekens

